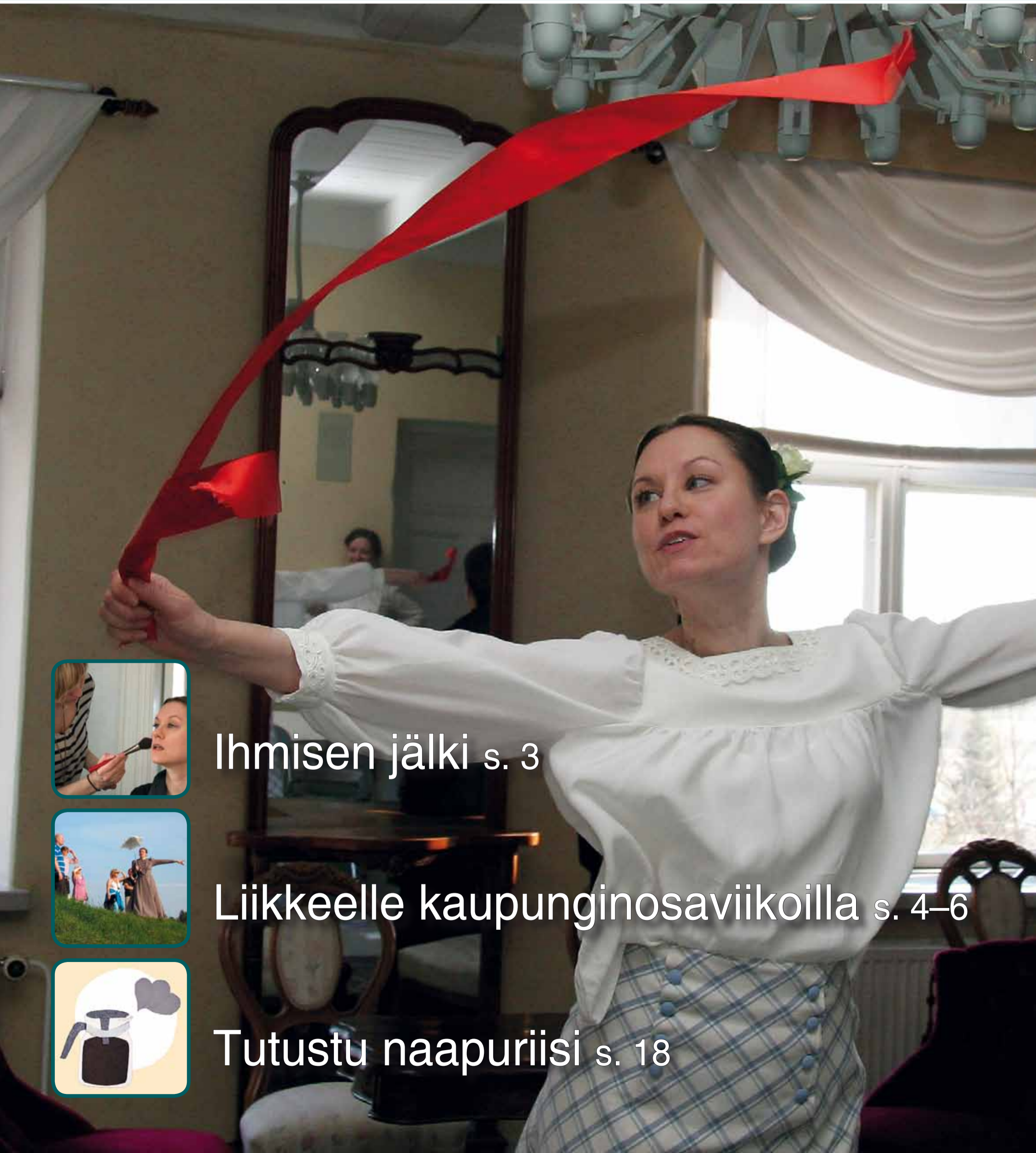

Koroiset

2/2011

Koroinen
Räntämäki
Halinen
Oriketo
Metsämäki

Ihmisen jälki s. 3

Liikkeelle kaupunginosaviikoilla s. 4-6

Tutustu naapuriisi s. 18

Vaalit ja kulttuurikesä

Eduskuntavaalit pidettiin sunnuntaina 17.4. aurinkoisessa säässä.

On merkittävää, että yleinen äänestysprosentti nousi noin 2 prosenttiyksikköä edellisistä eduskuntavaaleista.

Lehden päälevikkialueella oli kaksi äänestysaluetta Halisten koulu 50 ja Turun kristillinen opisto 59.

Kristillisellä opistolla äänestysprosentti nousi erittäin korkeaksi eli 78,9 prosenttiin, joka ylittää yleisen äänestysprosentin 70,2 yli kahdeksalla prosenttiyksiköllä. Tulosta on pidettävä erittäin hyvänä. Suurimman äänimäärän sai Kokoomus 319 äänellä ja toisena oli Suomen sosialidemokraattinen puolue 238 äänellä. Valtakunnallisesti valtavan äänisaa-

liin saaneet Perussuomalaiset olivat kolmantena 231 äänellä, Vihreät saivat 153 ääntä ja Vasemmistoliitto 180. Muiden äänimäärä jäi huomattavasti pienemmäksi.

Halisten koululla äänestysprosentti oli vain 65,5 % eli merkittävästi alempi kuin maassa keskimäärin. Suurimman äänimäärän saivat vihreät eli yhteensä 259 ääntä, toisena olivat Perussuomalaiset 253 ääntä, kolmantena SDP 224 ääntä, neljäntenä Kokoomus 213 ääntä ja viidentenä Vasemmistoliitto 197 ääntä.

Vaikka äänestysalueet sijaitsivat hyvin lähellä, on puolueiden saaman äänimäärän jakautumisessa huomattavia eroja. Syyt tähän löytyvät varmasti väestöpohjan sosiaalisen rakenteen eroista.

Kulttuurikesä on alkamassa. Kesäkuun 6. päivänä alkaa Koroisten viikko, joka sisältää monennäköistä ohjelmaa mm. eri teemoilla eteneviä kiertokävelyjä alueella. Ihmisen jälki -näytelmän ensi-ilta on 10.6. Maarian pappilan pihalla. Kenraaliharjoitus on 9.6. ja siihen on vapaa pääsy alueen asukkailla ja 250 ensimmäistä mahtuu mukaan.

Kyläjuhlat ovat Koroisissa 20.8. käsityön, kulttuurin ja muun toiminnan parissa.

Halisten viikko on 22.8–28.8 välisenä aikana. Viikolla on runsaasti erilaista ohjelmaa ja se päättyy Halisten koulun pihalla pidettävään HalisSunnuntaihin. HaliSilta on siirretty kulttuurivuoden takia elokuulle eikä sitä ole toukokuussa kuten aikaisemmin.

Järjestäjät odottavat asukkaiden runsasta osanottoa tapahtumiin ja toivottavat hyvää ja aurinkoista kesää.

Tapio Jokinen
vastaava toimittaja

Halisissa on maahanmuuttajanaisten toinen koti – Opetuskoti Mustikka

Opetuskoti Mustikka on maahanmuuttajanaisten kodinomainen koulutus- ja kohtaamispaikka Kardinaalinkadulla Halisissa. Toiminta on ainutlaatuista, sillä se on lähiössä toteutettavaa, avointa ja vapaaehtoista sekä ulottuu kaikkiin, myös kolmen vuoden kotoittamisajankin ylittäneisiin maahanmuuttajanaisiin. Mustikassa opiskellaan suomea, keskustellaan, tanssitaan ja lauletaan, leivotaan sekä tehdään käsitöitä. Lähtökohtana on tekemällä oppiminen. Naiset tutustuvat myös työelämään Mustikan työharjoittelun kautta. Kynnys on matalalla, sillä työharjoittelussa opiskellaan pääasiassa työelämän sääntöjä, oikeuksia ja velvollisuuksia, siis suomalaista työkulttuuria. Opetuskoti Mustikan yhteydessä toimiva Läksykerho auttaa maahanmuuttajalapsia pärjäämään paremmin koulutehtävissä, tukee suomen kielen oppimista ja edistää lasten kautta koko perheen parempaa hyvinvointia ja kotoutumista.

Mustikkaan kaivataan myös lisää kantasuomalaisia vapaaehtoisiksi auttajiksi, opettajiksi, vierailijoiksi ja kävijöiksi. Opetuskoti Mustikassa monet suomalaiset eri alojen opiskelijat ovat jo vuosien ajan saaneet tarpeellista kokemusta maahanmuuttajatyöstä. Samalla maahanmuuttajanaiset ovat tutustuneet nuoriin suomalaisnaisiin ja saaneet näiltä apuvälineitä kotoutumiseen. Jokainen Opetuskotiin tullut suomalainen antaa omannäköisensä panoksensa maahanmuuttajien Suomi-kuvaan, samalla tavoin kuin me suomalaiset tutustumme maahanmuuttajiin usein yhden yksilön kautta ja kiinnostumme samalla tämän kulttuurista.

Raha-automaattiyhdistys maksoi ensimmäiset viisi toimintavuotta, jolloin hyviä käytäntöjä rakennettiin. Tvt-asunnot Oy antaa edelleen vuosittain alennusta vuokrasta, Kristillinen opisto tuo suomen kielen opetuksen maahanmuuttajanaisten omaan kotiympäristöön ja vapaaehtoiset toimijat mahdollistavat monipuolisen toiminnan. Ainoan työntekijän palkan maksaa Sateenkaari Koto ry. Opetuskoti Mustikka elää monikulttuurisuudesta, suvaitsevaisuudesta ja yhdessä rakennetusta hyvästä mielestä.

Tervetuloa mukaan!

Henna Juntila
Toiminnanjohtaja
Sari Lehto
Opetuskotiohjaaja

Perinteinen, aiemmin toukokuussa vietetty **HALISILTA on siirretty pidettäväksi 28.8.2011 klo 16–19 Halisten koulun pihalla ja Frantsinkentällä.**

HalisSunnuntaiksi nimetty tapahtuma päättää HALISTENVIIKON (22.–28.8.2011) vieton.

HalisSunnuntain ja koko viikon ohjelma on toisaalla tässä lehdessä.

Tervetuloa viettämään HalisSunnuntai-iltapäivää aikaisempaa juhlavammassa kulttuuripääkaupunkivuoden merkeissä!

HALISTEN ISO SILTA liputetaan juhlavasti 16.5.2011 klo 17.30 kulttuuripääkaupunki-lipuilla.

Liputus tapahtuu yhteistyössä nummenpakalaisten järjestöjen kanssa ja sillä avataan Nummenpakanviikon (16.–22.5.2011) vietto.

Liputus jatkuu koko kesän noudattaen Turun kaupungin liputussääntöjä.

Tule mukaan!

Kettu liikennevaloissa – ja muita juttuja

KoroiSet-lehden ilmestymisalue on kaupungin ja maaseudun välimaastoa, mikä on omiaan ihmisen ja luonnon kohtaamiselle. Villieläimiä kohtaa pihalla ja lenkkipolulla, jokirannassa ja välillä kaduillakin.

Teemme syksyn lehteen juttua alueen villieläimistä ja tarvitsemme havaintojanne. Monella on tarinoita näistä kohtaamisista. Jaa ne kanssamme!

Lähetä havaintoja ja juttuja sähköpostilla luonto@koroinen.fi

VALOKUVAKILPAILU Kuvaa kulttuuria Koroisissa

Kulttuuripääkaupunkihanke Koroinen – Turun syntysija järjestää lukuisia tapahtumia keväällä ja kesällä 2011. Lisäksi alueella toimii muitakin kulttuuripääkaupunkihankkeita, mm. Kerrottu ja koettu Turku, Flux Aura ja Saunalab Koroisten niemellä ja Aurajokirannassa.

KoroiSet-lehti julkistaa tänä vuodeksi valokuvakilpailun, jossa etsimme kuvia kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumista alueella.

Kilpailun raadin muodostavat KoroiSet-lehden valokuvaaja **Dmitri Ovtchinnikov**, graafinen suunnittelija **Erkki Kiiski** ja toimituskunnan edustajana **Eija Leino**.

Kilpailuun voivat osallistua kaikki halukkaat enintään kolmella kuvalla, joiden tulee olla vähintään 1 Mt:n suuruisia.

KoroiSet-lehdellä on oikeus julkaista kuvia.

Kuvat lähetetään sähköpostitse osoitteeseen valokuvakilpailu@koroinen.fi

Ensimmäinen palkinto 100 €, toinen palkinto 50 €, kolmas palkinto 30 €

KoroiSet

Ilmestyminen

Neljä numeroa vuodessa: vuonna 2011 helmikuussa, huhtikuussa, toukokuussa vaihteessa, elokuussa vaihteessa ja joulukuun alussa

Jakelu

6500 kpl, jaetaan kotilouksiin ja yrityksiin seuraavissa Turun kaupunginosissa: Koroinen, Röntämäki, Halinen, Oriketo, Metsämäki

Julkaisijat

Halinen-Röntämäki -seura, Halisten omakotiyhdistys, Hamaron pienkiinteistöomistajain yhdistys ry, Maarian seurakunnan Itä-Maarian alueneuvosto, Turun kristillinen opisto

Vastaava toimittaja

Tapio Jokinen, puh. 050 572 2530, sähköposti: jokinen.tapio@netti.fi

Toimitussihteeri

Hanna Nurmi, aineisto@koroinen.fi

Toimituskunta

Ann-Christin Antell, Jaakko Erola, Tytti Issakainen, Tapio Jokinen, Tuuli Kastemaa, Eija Leino, Timo Leinonen, Virpi Lummevuo, Hanna Nurmi, Dmitri Ovtchinnikov, Janne Peltonen, Pertti Pussinen, Pirjo Ranti

Toimitus

toimitus@koroinen.fi

Kansikuva

Kaarlo Forsman: Anna-Maria Tallgren (Pia Leppämäki) tanssii ihmisen jälki -näytelmän harjoituksissa.

Ulkoasu

Janne Peltonen

Painopaikka

Finepress Oy, Turku

Ilmoitusmyynti

Tapio Jokinen, puh. 050 572 2530, sähköposti: jokinen.tapio@netti.fi Ilmoitustilaa on myös myytävänä Koroisten internetsivuille www.koroinen.fi

Ilmoitusaineistot

Valmis ilmoitusaineisto pdf-muodossa osoitteeseen ilmoitukset@koroinen.fi viimeistään 2 viikkoa ennen lehden julkaisuviikkoa

Ilmoituksen suunnittelu ja tekstiladonta

0,10 e/pmm, aineisto osoitteeseen

ilmoitukset@koroinen.fi viimeistään 2 viikkoa ennen lehden julkaisuviikkoa

Maksuliikenne

Liedon Osuuspankki 471330-230411

Lehden vastuu

Ilmoituksen julkaisemisessa sattuneesta virheestä lehden suurin vastuu rajoittuu ilmoituksen hinnan korvaamiseen. Lehti ei vastaa virheestä, joka aiheutuu esim. puutteellisesta tai virheellisestä ilmoitusaineistosta, puhelinvälityksessä tapahtuneesta väärinkäsityksestä tai epäselvästä käsikirjoituksesta.

Ilmoitushinnat

koko sivu	2310 e
puoli sivua vaaka	1150 e
puoli sivua pysty	1150 e
1/4 sivua	684 e
1/8 sivua	331 e
1/16 sivua	155 e
1/32 sivua	78 e

Alennukset

Vuosialennus 20% (neljä lehteä/vuosi)

joutsen-
merkki
tähän!

www.koroinen.fi

Jussi-Pekka Paija ja Johanna Kallio esittävät Tallgrenin perheen lapsia Ihmisen jälki-näytelmässä.

Intohimoa ja leikkimielttä TALLGRENIN PERHE VALMISTAUTUU ESITYKSEEN

Maarian pappilassa eletään ensi kesäkuussa uudestaan Suomen historian tuulisia vuosia: suurlakko 1905, suuriruhtinaskunnan pienen läntisen osan itsenäistymisen sortovuosien jälkeen, kansalaissota jakoi Turku ja viimein suomalainen kulttuurielämä alkoi kuokista.

Ivar Tallgrenin pitkä aika Maarian kirkkoherrana osuu näihin vuosiin ja maisema sen ajan Suomeen avautuu Tallgrenin perheenjäsenen kautta. **Tytti Issakaisen** ja **Harri Raittiin** käsikirjoittama näytelmä *Ihmisen jälki* saa ensi-iltansa 10. kesäkuuta Maarian pappilan pihassa.

Intensiiviset harjoitukset

Näytelmän harjoitukset alkoivat viime lokakuussa. Ensimmäisissä harjoituksissa luettiin läpi näytelmää ja vähitellen tutustuttiin henkilöihin ja siirryttiin tunteiden herättelyyn.

– Käsikirjoittaja Tytti Issakainen on tehnyt suunnattoman työn, kun hän on istunut kuukausia arkistoissa tutkimaan perheen kirjeenvaihtoa ja muuta kirjallista materiaalia. Hän on jakanut meille näyttelijöille myös tietoa henkilöistä. Näyttelijän kannalta on harvinaista, että saa esittää autenttista henkilöä, josta tiedetään, minkälainen hän on ollut persoonana ja miten hän on käyttäytynyt ja elehtinyt, kertoo **Kaarlio Tallgrenia** esittävä **Max Nuolio**.

– Nyt aletaan harjoituksissa hakea lihaa luiden ympärille. Tulee toistoa ja toistoa ja toistoa. Näin näytelmä tulee enemmän omaksi, kertoo **Oiva Tallgrenia** esittävä **Boke Virta**.

Perheen isää, Ivar Tallgreniä esittävä **Timo Sibakow** on pitkän linjan harrastajanäyttelijä. – Tämä on aika pitkä ja intensiivinen rupeama, kun aloitettiin lokakuussa ja nyt kesäkuussa on näytökset. Se antaa aikaa kypsyttellä omaa roolia ja suhdetta toisiin.

Merkityksellinen käsikirjoitus – Tarina on mielenkiintoinen. Näytelmät ovat yleensä pelkkää fiktiota ja nyt kuvataan todellista elämää ja se on aina mielenkiintoisempaa, hehkuuttaa Boke Virta.

Aili Tallgrenia esittävän **Johanna Kallion** mielestä näytelmän tekee kiinnostavaksi se, miten yksittäisten ihmisten elämän kulku kuvataan 1800-luvun loppuvuosilta 1930-luvulle. Miten elämä on kohdannut heitä ja miten ihmiset iän myötä muuttuvat. – Käsikirjoituksessa kiinnitti huomiota erityisesti siihen, miten tarkkaan henkilöt on kuvattu. Eri henkilöt on psykologisesti eritelty – kyseessä on perhe ja kaikissa on jotain samaa, mutta jokaisessa jotain hyvin omalaatuista. Tämä näkyy myös heidän ammatinvalinnoissaan. Yhdestä tuli pappi, kahdesta tiede-

mies, yhdestä kirjallisuuskriitikko.

Boke Virran mukaan roolityön tekemistä helpottaa, kun tietää, kuka ja minkälainen ihminen oli Oiva Tallgren. Näyttelijä hakee sitä samaa, menee tavallaan ihmiseen sisään.

Autenttinen ympäristö innostaa

Näyttelijät innostuvat siitä, että näytelmää esitetään autenttisella paikalla. Max Nuolio sanookin Maarian pappilan olevan oma mausteensa näytelmässä. Täällä on helppo kuvitella, mikä perhe on ja minkä kuvan se antaa itseltään ulospäin. Tämä on ollut kappale elävää elämää noin sata vuotta sitten.

– Ihmiset ovat viettäneet juuri täällä aikaa, perhejuhla ja arkea, toteaa Boke Virta.

Myös ohjaaja **Mervi Rankila-Källström** on ihastunut paikkaan ja siihen, että paikan ja aiheen ympärillä versoo koko ajan mielenkiintoisia juttuja. – Jokaisesta henkilöstä löytyy mielettömästi kirjallista lisätietoa. Aiheen ympärillä on käsittämättömän rikas maailma. Tämä näytelmä voisi olla vaikka ensimmäinen osa neljästä.

Tunteet laidasta laitaan

– Näytelmä kertoo jotain olennaista ihmisyydestä ja perheestä. Vaikka kyseessä on pappis-porvarisperhe, ovat tunteet universaaleja ja niiden

kautta voi samaistua perheeseen. Näytelmässä on iloa ja surua niin kuin oikeassakin elämässä, analysoi Johanna Kallio.

Ei tämä mikään komedia ole, mutta näytelmässä on sellaista iloa ja surua, mitä normaaliperheessäkin on. Erityisesti Kaarloilta tulee hauskoja letkauksia ja näytelmän sisällä on sisarystävällistä naljailua, paljastaa Boke Virta. – Näyttelijän pitää jo harjoitusvaiheessa saada aidot tunteet esille, muuten siitä tulee falskia. Harjoituksissakin ajattelee, että on yleisön edessä. Kyneleet tulee aidosti, kun tunnelmaan eläytyy, siihen heittäytyy ja ajattelee asiaa. Tunteet löytyy jokaisesta.

– Joskus on vaikeampaa. Kun menee kohtaukseen sisälle, niin täytyy tunteiden olla aidot. Kun on hautajaisissa, on oikeasti ikävä isää. Max Nuolio toteaaakin, että kun hyvän pillityksen saa päälle, ei siitä tunnu tulevan loppua.

Tunnelmaan sisään pääsemisessä auttaa heittäytyminen roolihahmoin siinä määrin, että harjoituksissakin eletään roolihahmoja. Näyttelijät kutsuvat toisiaan roolihahmojen nimillä ja eläytyvät rooleihinsa myös kohtausten ulkopuolella.

Saumatonta yhteistyötä

Kaikki näyttelijät toteavat kuin yhdestä suusta, että produktio on haastava, mutta hyvin tehty. Henkilöiden ikäkaari on yli viisikymmentä vuotta ja se asettaa haastetta puvustajalle ja meikkaajalle, toteaa Johanna. Aito ajankuva on tärkeä osa näytelmää

Esitysaikataulu:

Kenraaliharjoitus torstaina 9.6.2011 klo 19.00 (vapaa pääsy)
Ensi-ilta perjantaina 10.6.2011 klo 19.00
Sunnuntaina 12.6.2011 klo 14.00
Sunnuntaina 12.6.2011 klo 19.00
Tiistaina 14.6.2011 klo 19.00
Keskiviikkona 15.6.2011 klo 19.00
Torstaina 16.6.2011 klo 19.00
Lauantaina 18.6.2011 klo 14.00
Lauantaina 18.6.2011 klo 19.00
Sunnuntaina 19.6.2011 klo 14.00
Sunnuntaina 19.6.2011 klo 19.00
Perjantaina 26.8.2011 klo 21.00
Lauantaina 27.8.2011 klo 14.00
Lauantaina 27.8.2011 klo 21.00
Sunnuntaina 28.8.2011 klo 14.00
Ihmisen jälki -näytelmän lippuja voi ostaa verkkopalvelusta www.lippu.fi tai ovelta.

Lippupisteiden palvelupisteet Turussa löytyy seuraavista paikoista: K-Citymarket Turku Länsikeskus, K-Citymarket Turku Skanssi, Prisma Itäharju, Sokos Wiklund, Stockmann Turku, Turku Kulma.

Ryhmät voivat tilata lippuja näytelmän tuottaja Jaana Rantalalta GSM 040 341 7285.

Lipun hinta on 15 e, opiskelijat ja työttömät 10 e, lapset 5 e, TOP omistajajäsenet 12 e.

Ryhmille (vähintään 20 henkeä) on yksittäisen lipun hinta 12 e.

Lippujen hintoihin lisätään Lippupisteiden palvelumaksu.

ja siihen onkin panostettu. Kivaa on myös se, että mukana on eri-ikäisiä ihmisiä ja silti löytyy yhteistä.

– Tämän porukan intohimoinen suhtautuminen tekemiseen tuo tähän oman lisämausteensa, hehkuuttaa ohjaaja Mervi Rankila-Källström. Mukana on sekä ensikertalaisia että konkareita, jotka ovat tehneet teatteria jo pitkään.

Heterogeenisuus on hyvä puoli. Se syyttää, että on erilaisia ihmisiä. Kaikilla on kunnianhimoinen suhtautuminen kaikkeen – silti ollaan leikkisiä ja huumorintajuisia ihmisiä. Ei tarvitse paljon hännätä porukkaa, kun jo löytyy tunneskaalaa. Silti tekemiseen löytyy yhteistä huumoria.

Aikataulujen palapeli

Harjoitusten haasteena on ollut saada kaikkein osapuolien aikataulut sopimaan yhteen, kertoo ohjaaja Mervi Rankila-Källström. Aikataulut on tehty valmiiksi hyvissä ajoin ja ensimmäiset läpimenot on tarkoitus tehdä jo toukokuun puolivälissä.

– Toivotaan, että ilmat olisi hyvät kesällä esitysten aikaan. Harjoitteluolosuhteet saisi olla myös hyvät, että päästään ulos harjoittelemaan heti vapun jälkeen ja että näyttelijöiden ääni kestää ulkona. Kaikkemme tehdään, että saadaan hyvä juttu. Työryhmä on mieleton. Kiire tulee kuitenkin aina.

Timo Sibakow valmistautuu harjoitukseen kahvilla.

Yleisö näkee, kuulee ja istuu mukavasti

Ihmisen jälki -esitysten parhaina puolina **Mikko Tallgrenia** esittävä **Jussi-Pekka Paija** näkee sen, että sitä esitetään autenttisessa miljöössä, näytöksissä on elävä musiikki ja puvustukseen ja puitteisiin on panostettu erityisesti. Hyvän esityksen edellytys on se, että kaikki osatekijät toimivat, toteaa myös Johanna Kallio.

Koska esitykset ovat ulkona, pitää yleisön hyvinvointi ottaa huomioon. Kuulumisen helpottamiseksi näyttelijöillä on langattomat mikrofonit ja äänentoisto. Katsomoon ja istuimukavuuteen myös satsataan mahdollisuuksien mukaan. Katsomo on nouseva, jotta takarivistäkin näkee koko esiintymisalueen, ei pelkkiä heiluvia päitä.

– Yleisön takia tässä ollaan, toteaa Max Nuolio. Jos esitys vielä jälkeenpäin aiheuttaa hyvää puhetta, niin tavoite on saavutettu.

Teksti: Hanna Nurmi
Kuvat: Kaarlo Forsman

Ihmisen jälki -näytelmää täydentää Pappilan Leivintuvassa auki oleva näytely, joka kertoo Jenny Maria Montin Tallgrenista ja hänen elämäntyöstään. Näyttely on avoinna mm. näytelmän esitysten yhteydessä.

Timo Sibakow ja Boke Virta pohtivat näyttelijän eläytymistä roolihahmoonsa.

Minna Pilvinen maskeeraa Piia Leppämäkeä kuvauksia varten.

”Alussa oli Koroinen” Koroisten ja Rantämäen viikko 6.–12.6.2011

Kivikausi, keskiaika, valistus, tulenkantajat, nykyaika. Nämä kaikki löytyvät Koroisista ja Rantämäestä kesäkuussa 2011. Käännetään katse asuinalueeseemme ennen ja nyt. Koroisten viikko on osa Turun kulttuuripääkaupunkivuoden Kaupunginosaviikkojen ohjelmaa. Viikko on täynnä kierto-kävelyjä ja tapahtumia. Tilaisuudet ovat maksuttomia ellei erikseen mainita.
Tervetuloa mukaan!

Hanna Nurmi
koordinaattori

Muiston jäljillä - Jenny Maria Montin Tallgren kulttuurimuistojen tallentajana Näyttelyn avajaiset Maarian pappilan leivintuvassa 6.6.2011 klo 14.

Näyttely kertoo Maarian kirkkoherran Ivar Tallgrenin puolison Jenny Maria Montin Tallgrenin intohimoisesta ja tuloksekkaasta muinaisuuden ja kotiseudun tutkimuksesta. Jenny Marian ansiota on, että Koroistenniemiä aloitettiin arkeologiset tutkimukset 1898 ja että Pyhän Olavin dominikaanikonventin rauniot tunnistettiin Turussa 1901. Hän keräsi lisäksi tarinoita, uskomuksia ja paikannimiä Maarian pitäjältä sekä toimi monissa yleishyödyllisissä yhdistyksissä.

Turun yliopiston museologian opiskelijoiden kokoama näyttely jatkuu elokuun loppuun. Näyttely on avoinna Koroisten viikolla tiekirjon aukioloaikoina ma – pe 11 – 18, lauantaina 11.6. klo 14–17 ja sunnuntaina 12.6. klo 14–17. Koroisten viikon jälkeen avoinna tiekirjon aukioloaikoina ma – pe 11 – 18 ja sopimuksen mukaan. Tiedustelut Maarian kirkon oppaalta p. 02- 261 7140.

Maarian pappilan leivintupa, Sorolaisenkatu 4, 20380 TURKU
Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija, Turun yliopisto – Museologian oppiaine, Maarian seurakunta

Kävelyretki kivikaudelle muinaisrantaan pitkin

Tiesitkö, että Rantämäen alueella asuttiin jo 4000 vuotta sitten? Minkälaisia merkkejä tuonaikaisesta asutuksesta voi vielä löytää? Millaista elämää nämä ensimmäiset rantämäkeläiset elivät? Opastettu kiertokävely kivikauteille asuinpaikoille, vetäjänä arkeologian opiskelija Juhana Ahlamo. Retken pituus noin 3km.

Maanantai 6.6.2011 klo 16.00
Keskiviikko 8.6.2011 klo 18.00
Lauantai 11.6.2011 klo 16.30

Lähtö Turun kristillisen opiston paikoitusalueelta, Lustokatu 7, 20380 TURKU
Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija

Pyhät vai pahat kuvat? – Draamallinen opastus Maarian kirkossa

Maarian harmaakivinen kirkko on rakennettu keskiajalla. Kirkon katossa ja seinissä olevat maalaukset vaikuttavat yksinkertaisilta ja primitiivisiltä. Ne ovat todennäköisesti kirkon rakentajamestarin piirtämiä. Maarian kirkon maalauksia pidetään ainutlaatuisina Suomessa. Joukossa on kuvia, joita on pidetty sopimattomina kirkkoon, joten ne ovat olleet piilossa kalkkikerroksen alla. Kirkko restauroitiin 1984, jolloin koko kuvamaailma paljastettiin kokonaisuudessaan katseltavaksemme.

Mitä kuvat kertovat nykyajan ihmiselle? Maarian kirkon rakentajamestari ja opas johdattavat draamallisessa opastuksessaan keskiajan ihmisten uskomus- ja kokemusmaailmaan. Katsojat pääsevät tutustumaan, miten kristinusko käy vuoropuhelua kansanuskon kanssa.

Maanantai 6.6.2011 klo 17.00–18.00
Keskiviikko 8.6.2011 klo 19.00–20.00
Perjantai 10.6.2011 klo 17.30–18.30
Sunnuntai 12.6.2011 klo 17.30–18.30

Maarian kirkko, Maunu Tavastinkatu 2, 20380 TURKU
Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija ja Maarian seurakunta

”Maasta sinä olet tullut!” – Maarian kirkkomaan esittely kello 19.00.

Olemme kuolevaisia. Maarian keskiaikainen kivikirkko ja sen ympärillä oleva kirkkomaan kätkevät sisälleen lähes tuhannen vuoden ajalta muistoja lukemattomista poisnekuneista. Heidän joukossaan on historian merkkihenkilöitä, talollisia, vierasmaalaisia, unohdettuja sekä sodissa tai onnettomuuksissa kuolleita.

Haudankaivaja vie opastetulle muistojen kävelykierrokselle Maarian kirkkomaan ja sen ympärillä olevalle kirkkomaalle. Maarian historia ja nykypäivä kohtaavat koskettavalla tavalla.

Opastus alkaa kirkon sisäältä.
Osallistujat saavat Maarian kirkkomaan esittelykirjasen.

Tiistai 7.6.2011 klo 14.00–15.00
Torstai 9.6.2011 klo 19.00

Lähtö Maarian kirkosta sisäältä, Maunu Tavastinkatu 2, 20380 TURKU
Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija ja Maarian seurakunta

Jenny Marian matkassa Koroisten niemellä

Opastettu kierros Koroisten niemen piispanlinnan raunioilla ruustinna Jenny Maria Montin Tallgrenin (1852–1931) johdolla, joka ensimmäisenä ymmärsi Koroisten niemen historiallisen arvon.

Maanantai 6.6.2011 klo 19.00
Tiistai 7.6.2011 klo 19.00
Sunnuntai 12.6.2011 klo 19.00

Lähtö Koroistenniemi, Catilluksentien ja Viruskujan yhtymäkohta, paikoitus Koroistentie 2, 20380 TURKU
Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija

A guided tour in English to the ancient ruins of Koroinen, where Turku town was originally founded in 1229.

Lähtö Koroistenniemi, Catilluksentien ja Viruskujan yhtymäkohta, paikoitus Koroistentie 2, 20380 TURKU

Sunnuntai 12.6.2011 klo 17.30

Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija

”Koroinen – Turun syntysija” – Koroisten niemen opastettu kiertokävely

vetäjänä fil. maist. Jaakko Lavaste, Koroisten sukuseura.

Keskiviikko 8.6.2011 klo 14.00

Lähtö Koroistentie 2, 20380 TURKU
Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija

Keskiaikainen Koroinen – Turun syntysija, opastettu kiertokävely Koroisten niemellä

vetäjänä arkeologi Jukka Palm

Torstai 9.6.2011 klo 17.00
Perjantai 10.6.2011 klo 17.00
Lauantai 11.6.2011 klo 12.00

Lähtö Koroistentie 2, 20380 TURKU
Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija

Historiallinen katukatsaus: Rantämäen kadunnimet kertovat menneestä

Kävelykierroksella tutustumme Rantämäen kadunnimien historialliseen taustaan. Mitä nimet kertovat menneestä

ja keitä ovat ihmiset ja ilmiöt niiden takana? Kierroksemme pureutuu niin Maarian kirkolliseen kuin yleiseenkin paikallishistoriaan. Mikä onkaan tarina Ingegerdin puiston nimen takana? Millainen yhteys on Rantämäen alueella ja Paavi Gregorius IX:llä?

Tule mukaan kävelemään historian jalanjäljissä! Vetäjänä taidehistorian opiskelija Emmi Kotilehto.

Torstai 9.6.2011 klo 19.00
Perjantai 10.6.2011 klo 16.00

Lähtö Maarian kirkon pysäköintialueelta, Maunu Tavastinkatu 2, 20380 TURKU
Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija

”Kepeästi kesään” -yhteislaulutilaisuus

Mehu- ja kahvitarjoilu. Puhallinmusiikkia. Maksuton.

Maanantaina 6.6.2011 klo 18.00

Maarian pappilan pihapiiri, sateen sattuessa tallissa. Sorolaisenkatu 4, 20380 TURKU
Järjestäjä: Itä-Maarian aluetö

Koroisten kasvivärjäyspäivät

LUMO-keskuksessa värjätään kasveilla ja huovutetaan villaa. Kahvila Koroinen avoinna ulkosalla.

Maanantai 6.6.2011 klo 11–15
Tiistai 7.6.2011 klo 11–15
Keskiviikko 8.6.2011 klo 11–15

Koroistentie 2, 20380 TURKU
Järjestäjä: Turun ammattikorkeakoulun LUMO-keskus, ProNatMat-hanke

Hamaron markkinat

Perinteinen Rantämäen asukkaat keräävä kesänaloitus, johon tullaan tapaamaan tuttuja ja naapureita. Musiikkia, kanttini, myyjä...

Tiistai 7.6.2011 klo 18–20

Räimän kentällä Rantämäessä
Järjestäjä: Hamaron pienkiinteistöomistajain yhdistys ry

Kummuilla kasvaa. Esittelykierrokset Ingegerdinpuistossa.

Ingegerdinpuisto sijaitsee Rantämäen sydämessä ja on Turun uusimpia rakennettuja puistoja. Puistossa on käytetty useita kasveja koeluotoisesti ja pelkästään puuvartisia kasveja on toistasataa eri lajia. Maisemaa on muokattu massiivisesti maamassojen siirrolla ja muodostettu kumpuja. Esittelijänä vastaava rakennuttaja Anna-Kaisa Kaukola, Turun kaupungin kiinteistölaitos.

Tiistaina 7.6.2011 klo 18.30 ja 19.30

Lähtö Hamaron markkinoilta, Räimän kentältä
Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija

”Maariassa lehvien alla” – Runoilta Maarian kirkossa

Keskiviikkona 8.6.2011 klo 18–19

Jaakko Haavio, Jaakko Tengström ja Jaakko Finno ovat jättäneet kirjasiin jälkensä vuosituhannen takaa aina meidän päiviimme asti.

Maarian kirkossa historian lehtiä havisuttava runomusiikkiesitys luo lyyrisen katsauksen menneen ajan maisemiin kolmen kirkonmiehen kirjallisen tuotannon kautta.

Koroisten ja Maarian sielunmaisema maalautuu käsin koskeltaviksi luonnon ja elämän väreiksi Haavion, Tengströmin ja Finnon sanataiteen sävelin.
Vapaa pääsy, ohjelma 5 e.

Maarian kirkko, Maunu Tavastinkatu 2, 20380 TURKU
Järjestäjät: Maarian seurakunta Itä-Maarian alueneuvosto, Turun lausuntakerho ry, Koroinen – Turun syntysija, DramaGun ohjaus- ja ohjelmalvelu

Ihmisen jälki -näytelmän kenraaliharjoitus klo 19.

Tallgrenin kulttuuriperhe vie sinut kokemaan tsaarinajan Venäjän, sisällissodan ja itsenäisen Suomen vaiheita. Kirkkoherran värikäs perhe asui Maarian pappilassa 50 vuotta vuosina 1887 – 1936.

250 lippua kenraaliharjoitukseen tulee jakoon maksutta toukuuussa. – tämä selvinnee tiistaina

Torstai 9.6.2011 klo 19.00

Maarian pappilan piha, Sorolaisenkatu 4, 20380 TURKU
Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija

Pehr Kalm ja Aarno Kasvi kohtaavat Maarian pappilan puutarhassa

Näkykö pappilan puutarhassa Amerikan tutkimusmatkalta tuotuja kukkia ja puita? Maarian kirkkoherra professori Pehr Kalm (1716–1779) tahtoo tietää. Emeritus ylioputarihuri Aarno Kasvi avaa tietopankkinsa ja vastaa. Sanan siemenet sinkoilevat, kun Kalm ja Kasvi kohtaavat. Pappilan puutarha puhkeaa historia-kukkaan! Ja näyttelijä Pekka Saaristo on ilmetty Kalm.

Vapaa pääsy, kahvio avoinna.

Lauantai 11.6.2011 klo 15.00

Maarian pappilan piha, Sorolaisenkatu 4, 20380 TURKU
Järjestäjä: Koroinen – Turun syntysija

Onkikipailut Aurajoella

Lauantai 11.6.2011 klo 9-14.

Sarjat: Miehet, naiset, veteraanit, lapset, osallistumismaksu.

Aloitukset Halistentien ja Kuraattorinpolun risteyksessä.
Järjestäjä: Turun Kala ja Erä, Koroiset-lehti

Kaupunginosaviikkojen bussiposteljoonit pörräävät linjoilla 14 ja 15

Halisten viikko 22.–28.8.2011 ”Tuhannen tarinan kylä”

Halisten silta liputetaan juhlallisoin menoin 16.5.2011 klo 17.30 yhteistyössä Nummenpakan viikon vieton kanssa.

Maanantai 22.8.2011 ”muinaismaanantai”

Muinaisjäänösetreki Virnamäen ja Komoisten rautakautisille kohteille kävellessä. Oppaana arkeologi Ann-Christin Antell. Lähtö Halistenkoskelta klo 18, Valkkimyllynkuja 2. Kierros päättyy samaan paikkaan n. klo 19.30. Reitin pituus n. 2 km. Kierrokselle mahtuu 50 henkeä.

Tiistai 23.8.2011 klo 17.30 –20

Nummen kirjastossa, Töykkälänkatu 22 ”tarinatiistai”

– Ex Libris näyttely 22.8.-17.9.2011 aiheena mm. Turku. Näyttelyn kokoaminen ja esittely klo 17.30, Ulpu Kavanti Exlibris aboensis ry.
– ”Aika virtaa” paikallishistoriallisen taideteoksen esittely, Ann Christin-Antell klo 17.45
– Pullervo Pöllö tarinoi lapsille klo 18
– ”Elämää Nummenpakalla ja Halisissa, kun pappi oli pieni poika”. Aulis Katajamäki ja Heikki Ranti muistelevat Jaakko Lavasteen johdolla klo 18

Keskiviikko 24.8.2011 ”luontokeskiviikko”

– **Kasviretki kävellessä.** Lähtö Halistenkoskelta klo 18, Valkkimyllynkuja 2. Oppaana biologi Johanna Lampinen. Retkellä tutustutaan koskiseudun ja Virnamäen historialliseen kasvillisuuteen mm. kalmojuureen ja sikoangervoon. Retki päättyy samaan paikkaan n. klo 20. Reitin pituus n. 3 km.
– **Lepakkoretkei kävellessä.** Lähtö Halistenkoskelta klo 21.30, Valkkimyllynkuja 2. Oppaana biologi Emma Kosonen. Retkellä tutustutaan lepakoiden kiehtovaan maailmaan ja yrittämään havainnoida lepakoita lepakkodetektorin avulla. Detektor on laite, joka muuntaa lepakoiden päästämät ultraäänit ihmiskorvan kuultaviksi. Retkelle säänmukainen vaatetus ja maastokelpoiset jalkineet. Taskulamppu mukaan. Reitin pituus n. 3 km. Paluu lähtöpaikkaan n. klo 23.
Kovan sateen sattuessa retket peruutetaan.

Torstai 25.8.2011 klo 17–20 Halisten koulussa, Paavinkatu 13 ”toimintatorstai”

Koululla on avoimet ovet aikuisille ja lapsille.

Illan aikana voi tutustua alueen lasten askarteluihin, piirustuksiin ja kertomuksiin Halisten lähiöstä. Keskustelutilaisuus ”Maahanmuuttajan silmin” järjestäjänä SONDIP-projekti. Ohjelmassa satuja ja tarinoita ympäri maailmaa.

Perjantai 26.8.2011 ”perinneperjantai”

Tutustuminen Halisten kylän vanhoihin umpipihoihin. Kokoontuminen Valkkimyllynkuja 1 kohdalla klo 18. Kävelyn aikana tutustutaan kolmen vanhan talonpoikaistalon pihapiiriin, 1800-luvun rakennuksiin ja elämään entisaikojen Halisissa. Oppaana FM Sami Männistö. Kiertokäynnin päätteeksi nautitaan puutarhakahvit, johon tilaisuus päättyy n. klo 20.

Lauantai 27.8.2011 ”loimulauantai”

Muinaistulien yön tunnelmallinen melontaretki Aurajoella Halistenkoskelta kaupunkiin ja takaisin. Matkalla voimme seurata Kulttuuripääkaupunki 2011 -ohjelman järjestämää *The Elements* -tuli ja ilma-akrobatiaesitystä. Kanootit valaistava. Kokoontuminen Halistenkoskella klo 20.
Huom! Ennakoilmoittautuminen ja vuokrakanootit: info@aurajoki.net (02) 2623 442.

Sunnuntai 28.8.2011 ”HalisSunnuntai” klo 16–19

Halisten koulun pihalla ja Frantsin kentällä, Paavinkatu 13

HalisSunnuntain tapahtuma päättää Halisten viikon vieton.

”Veden tarina myllystä museoon”, Myllärintalo ja Vesilaitosmuseo avoinna oppaan johdolla klo 12–15, Valkkimyllynkuja 2

Illan ohjelmassa:

- Halisukon ja Halisakan valinnan julkistaminen
- Halisten koulun piirustuskilpailun tulosten julkistaminen ja palkintojenjako

Esiintyjinä:

- Sambaryhmä Carioca
- Dasy Ladies`in venäläinen tanssiryhmä
- Halisten ja Nummen koulun bändi
- Taivaasta Tuulee -kvartetti
- Trubaduuri Juke Lehtelä
- sirkusesityksiä

Itse toimien:

- kierrä labyrintti ja piirrä kotiseudusta
- osallistu jalkapallon potkukilpailuun
- ratsasta ponilla
- testaa kuntosi liikuntabussissa

Myytäväinä:

- ilmapalloja, lettuja, kahvia, karkkeja, makkaroita, etnistä ruokaa, Halisukko-pipareita

Kirpputori

Tutustu myös muihin lähiseudun kaupunginosaviikkoihin ja niiden runsaaseen tapahtumatarjontaan:

Nummenpakka 16.–22.5.2011
Pohjola-Raunistula 30.5.–5.6.2011
Maaria ja Paattinen 4.–10.7.2011

<http://www.turku2011.fi/kaupunginosaviikot>

Turku 2011 kaupunginosaviikko Maariassa 4.–10.7.2011

Ma 4.7. Paimalan Wanhan Koulun kello soi klo 12.00 – 15.00

Ohjelmassa kouluun liittyvää historiaa kuten vanhoja koulutapoja, koululauluja yhteislaulettuna, entisten oppilaiden muisteloita sekä esityksiä ja valokuvia. Mahdollisuus myös opastettuun kiertokäyntiin sekä kahvikupposeen remontoidussa koulurakennuksessa. **Paimalan Wanha Koulu, Paimalantie 369.**
Järj: Maarian Allas ry

Ti 5.7. Elämää Paimalassa Suomen kohtalon- vuosina klo 18.00 – 20.00

Esitys Eskolan suvun vaiheista, sääty-yhteiskunnasta, kenraalikuvernööri Bobrikovin ajan, sisällissodan, talvisodan ja jatkosodan kautta jälleenrakennuksen aikaan vuodesta 1890 vuoteen 1949. Käsikirjoitus Kaisa Pakkala. **Maarian Myllyoja, Paimalantie 374.**
Järj: Maarian Allas ry

Ke 6.7. Arkeologinen luontoretki klo 18.30 – 20.30

Retki kivikautisella polulla ”Hyllylähteelle”, reitti noin 3 km. Oppaina Tiina Törö ja Kai Kaituri. **Lähtö Paimalan Wanhan Koulun urheilukentältä, Paimalantie 369.**
Järj: Maarian Allas ry

Pe 8.7. Vanhan hyvän ajan lauluja klo 18.00 – 20.00

Historiallisia lauluja. Laulajana Viis Papeista -yhtyeen keulahahmo, ”Maestro” Petri Laitinen, säestys kitaristi Jussi Niemi. **Maarian Myllyoja, Paimalantie 374.**
Järj: Ruusuportti ry

La 9.7. Kirkkovesouturetki klo 11.00 – 15.00

Soutu Myllyojan sillalle ja takaisin. Opastetun retken kesto on noin yksi tunti. Ohjelmaa myös perheille, esim. ongintaa ja mölkynheittoa, kahvia, lettuja ym. **Åvikinranta, Maarian altaan padon vierellä.**
Järj: Maarian Allas ry

Su 10.7. Kirkkovesouturetki klo 11.00 – 15.00

Soutu Myllyojan sillalle ja takaisin. Opastetun retken kesto on noin yksi tunti. Ohjelmaa myös perheille, esim. ongintaa ja mölkynheittoa, kahvia, lettuja ym. **Åvikinranta, Maarian altaan padon vierellä.**
Järj: Maarian Allas ry

Lisäksi Turku 2011 järjestää kiertoaajeluja Maariaan

Capsulan näyttelyt 28.5.–31.8.2011

Wäinö Aaltosen Museo: Antti Laitinen / Kaarnavene

Koroinen ja Ruissalon Kansanpuisto: Marianne Decoster-Taivalkoski & Hanna Haaslahti / Kohinapaviljongit

Turun Yliopiston Kasvitieteellinen puutarha: Mia Mäkelä / Green Matters

Forum Marinum: Teemu Takatalo & Tommi Taipale / Pelastusala Silakka

Hanna Haaslahti

Marianne Decoster-Taivalkoski kuuntelee merenalaista äänimaisemaa hydrofonin kautta. Kohinapaviljongin-teos on esillä Koroisissa, Kahvila Koroinen lähetyksillä ja Ruissalon Kansanpuistossa, huvimajassa.

Tutkimusmatka Itämerellä Meren ilmiöitä näyttelyissä ja näyttämöllä

Capsulan Poikkitaiteelliset Tutkimusmatkat tukevat taiteellista työskentelyä luonnossa, vuorovaikutuksessa tieteen tekijöiden kanssa. Romanttiseksi luokiteltava, ”hidas” liikkuminen ja luonnonilmiöiden ihmettely on olennainen osa toteutettavia projekteja. Kantaottavuus, ekologisuus ja osallistuvuus ovat ominaisia piirteitä kokonaisuuteen valituille teosehdotuksille. Niiden kautta halutaan tuoda Itämeren nykytilanne ja tulevaisuus yleisön pohdittavaksi taiteen keinoja käyttäen.

Viime elokuussa Saaris-tomerellä ja Suomenlahdella liikkui kaksi omalaatuista alusta. Ilmiömäisen lämmin kesäsää heli ja korvensi tahoillaan kuukausikaupalla rehkinettä laivanrakentajia, helsinkiläistä kuvataiteilijaa **Antti Laitista** ja tamperelaisia taiteilijoita

Teemu Takataloa ja Tommi Taipaleta.

Antti Laitinen toteutti haaveensa ylittää Suomenlahti itse tehdyllä kaarnaveneellä. Männyn kaarnan mies keräsi käsin metsäisestä Vartiosaa-resta; kooton pala palalta 3,6-metrinen aluksen, jonka esikuvana ovat lasten veistelemät kaarnapurret. Purjehdusmatka Porkkalanniemeltä Viroon kesti 20 tuntia ja se tehtiin ilman lepotaukoja.

Pelastusala Silakan vesillelasku oli alku pidemmälle seikkailulle, jolle taiteilijat Teemu Takatalo ja Tommi Taipale kutsuivat mukaansa tutkijoita, taiteilijoita ja ajattelijoita purjehtimaan, puhumaan ja hiljentymään, romusta kootun katamaraanin kannelle.

Parhaaseen leväaikaan alkoi myös taiteilija **Mia Mäkelän** tutkimusmatka rehevöityneellä

Itämerellä. Hänen mielenkiintonsa kohteena ovat ahdinparta ja suolilevä ja niiden uudet käyttömahdollisuudet. Työskentelyjaksojen aikana Seilissä, ja Ouraluodolla Merikarvian ulkosaaristossa taiteilija itseopiskeli levien käsittelyä taidetekstiilien materiaalina. Internetissä julkaistavan videomanuaalin kautta taiteilija opastaa muitakin kiinnostuneita levästyksen saloihin.

Marianne Decoster-Taivalkosken ja **Hanna Haaslahden** Kohinapaviljongeilla voi kuulla vedenalaisten mikrofonien välittämää reaaliaikaisista äänimaisemaa. Paviljongit muodostavat tutkimusmatkan meren ja maan väliseen vuorovaikutukseen, siihen miten meri heijastelee ihmisten toimintaa ja miten kaupungin äänet sekoittuvat vedenalaiseen äänimaailmaan.

Turussa 28. toukokuuta avattava Tutkimusmatka Itämerellä -näyttely koostuu näistä neljästä teoksesta, joihin tutustuminen edellyttää yleisön omaa tutkimusmatkaa Koroisista Ruissaloon. Yleisöä innostetaan kulkemaan teokselta toiselle kävellen, pyöräillen tai meloen, reittikartalta kohteita pongaten. Tutkimusmatkaohjelman päättää nykytanssiteos Vol.at.ilit.y, koreografi **Tomi Paasosen** ja videotaitelija **Tiago da Cruzin** veden olomuotoihin ja fysiologiaan perustuva runollinen kokonaisuus. Se esitetään lokakuun 13.–30. Barker-teatterissa.

Hankkeen toteuttavat taiteilijat ja Capsula ry:n **Merja Markkula** ja **Ulla Taipale**.

Ulla Taipale

Ota Aurajoki haltuun meloen!

Aurajokisäätiö yhteistyökumppaneineen järjestää kolme kesäistä melontaretkettä Aurajoella! Seikkaile halki kaupunkimaisemissa tai matkaa yläjuoksun kiinnostaviin kohteisiin!

KEVÄTMELONTA sunnuntaina 29.5.2011 klo 11–15.30

Melontakausi Aurajoella avataan kanoottiretkellä Halistenkoskelta Liedon Vanhalinnaan ja takaisin. Kokooneminen Aurajoen opastuskeskuksessa (Valkkimyllynkuja 2, Turku) klo 10.30. Melontamatka noin 5 km yhteen suuntaan. Tutustutaan matkalla Aurajoen luontoon ja kasveihin. Rantautuminen Liedon Vanhalinnassa. Reitti helppo, sopii myös aloittelijoille. Osallistumismaksu 10/5e.

20. AURAJOKIMELONTA la-su 2.–3.7.2011

Aurajoen melontakesän päätapahtuma, kaksipäiväinen Aurajokimelonta tekee jokea, sen upeita melontamaisemia ja jokivarren nähtävyyksiä tunnetuksi lähes koko joen mitalta yläjuoksulta Pöytyän Riihikoskelta Turkuun, välillä taukoillen ja maukaasta ruoasta nauttien. Melontamatka on noin 50 km ja se taituu mukavassa porukassa leppoisaa retkivauhtia taukoja unohtumatta. Yöpyminen on Liedon Nautelankoskella, luvassa savusauna. Retkelle voi halutessaan osallistua myös vain yhtenä päivänä. Osallistumismaksu 2 pv 30/15e, 1 pv 20/10e. Edellyttää melontakokemusta.

YÖMELONTA muinaistulien yönä lauantaina 27.8.2011 klo 20-24

Eläydy muinaistulien yön ja kulttuuripääkaupungin juhlatunnelmiin matkalla Halisten-koskelta Turun keskustaan ja takaisin. Iltayön retki valaistuilla kanooteilla.

Kokoonminen Aurajoen opastuskeskuksessa (Valkkimyllynkuja 2, Turku) klo 20, lähtö klo 20.30. Paluu noin klo 24. Koristele kanoottisi ja pukeudu tunnelman mukaan!

Retkien osallistumismaksut sisältävät tapaturmavakuutuksen, mutta ei melontavälineitä. Mukaan voi lähteä omalla kanootilla tai menopelin voi vuokrata edullisesti Aurajoen opastuskeskuksesta. Kanootti tai kajakkia on varattava etukäteen! Opastuskeskuksesta saatavana kanootteja myös omatoimiretkille!

*Lisätiedot, kanoottikyselyt ja ilmoittautumiset:
Aurajokisäätiö/Aurajoen opastuskeskus Myllärintalo
Valkkimyllynkuja 2
20540 Turku
s-posti info@aurajoki.net
puh. (02) 2623 442
www.aurajoki.net/melonta.php*

Aurajokisäätiö

Auraäästifelsen

Leikkivallankumous

Niin pientä pihaa, pengertä, ikkunalautaa tai parvekettä ei olekaan, ettei sinne saisi aikaan leikin maailmaa.

Pihat ovat osa Aurinkoinen tulevaisuus ry:n Turku 2011 -hanketta Leikkivallankumous.

Talkoisiin ovat osallistuneet niin perennojen lahjoittajasedät kuin multaa lapioivat mummot. Materiaaleja on saatu lahjoituksena myös paikallisilta yrityksiltä. Leikkipihat ovat yhdistäneet oppimisympäristöjen kehittämisen, lasten osallisuuden kaupunkirakentamiseen, liikunnan ja luontosuhteen lujittamisen.

Leikkipihat syntyvät vaivattomasti. Pienuus, läheltä löytyvä ja helppous ovat niiden voima. Jokainen osallistuu, yksivuotias on mukuloiden istuttamisen mestari, 90-vuotias tarinoiden taitaja. Kaikki ovat kokemusten ja aistimusten asiantuntijoita. Jokaisen kyvyt rakentavat pihan omanlaisekseen. Pihat syntyvät helposti löydettävistä materiaaleista.

Lahopuuhun syntyy koppakuoriasten valtakunta, nokkosposikko on perhospuisto, ruusunmarjat kutsuvat leikkiin. Leikkipihojen tuntumassa asustavien eläinten maailmaan tutustutaan ja niille rakennetaan yhdessä koteja sopivien pesäkolojen puutetta helpottamaan. Niin linnut, lepakat, siilit kuin liito-oravatkin saavat omat asumuksensa. Samalla opitaan ottamaan ympäristöä ja sen asukkaita kasveineen ja eläimineen huomioon arjen toiminna. Pienet ihmiset ja eläimet viihtyvät pusikoissa ja kiven koloissa.

Koroisiin rakentuu myös oma leikkipiha-demo-pelto, jossa saa vieraila mielinmäärin tutustumassa majakylään, kasvilabyrinttiin, pajumajoihin, kasvimaihin, kompostiin, ruokomattoihin yms. Kerran viikossa Koroisilla on avoin tapahtuma, johon kaikki ovat tervetulleita.

Ohjelmassa on mm. Haltiakierros lapsille, jossa etsitään haltian johdolla hänen tärkeitä tavaroita lähiluonnosta jotka Turun linnan tonttu on piilottanut. Tavaroiden avulla kerrotaan hiukan historiasta ja vanhoista tavoista. Kierros kestää n. tunnin ja se sisältää myös kädentaitopajan. Pajassa lapset istuttavat siemeniä, kitkevät rikkaruohoja, rakentavat majaa, huovuttavat tai mitä milloinkin keksimme.

Lisätietoja:
Aurinkoinen tulevaisuus ry
Jarna Kortelahti
045 8715204
jarna.kortelahti@gmail.com

Leikkivallankumous kannustaa lapsia tekemään itse.

Vinkit tekemiseen löytyvät sivuilta:
leikkipiha.blogspot.com (jatkuvasti päivittyvä oppimateriaalipankki)
www.turku2011.fi/leikkivallankumous (tietoa taustahankkeesta)

Leikkivallankumous Koroisissa

to 28.4. klo 10–14

- pajutunnelin rakennus alkaa
- kylttien maalausta
- Haltiakierros lapsille (n. 1h)

ti 3.5. klo 10–14

- istutetaan ja kylvetään
- tehdään jatulintarha kasveista
- Haltiakierros lapsille (n. 1h)

ma 9.5. klo 13–15

- laavun rakennusta
- istutellaan ja kasvatetaan ruukkupuutarha
- Haltiakierros lapsille (n. 1h)

ti 24.5. klo 10–14 Touko

- rakennellaan kasvilavoja
- pohditaan kasteluasioita
- Haltiakierros lapsille (n. 1h)

ke 1.6. klo 10–14

- rakennetaan kaisloista mehiläispatteri
- tutkitaan ötököitä
- Haltiakierros lapsille (n. 1h)

ti 14.6. klo 10–14 Kielo, Pihla

- rakennellaan reunuksia ja rännejä
- tehdään risuista ruukunreunuksia
- Haltiakierros lapsille (n. 1h)

ti 21.6. klo 10–14 Kesäpäivänseisaus

- valmistellaan juhannustaikoja Koroisten haltian kanssa
- tunnistetaan kasveja
- Haltiakierros lapsille (n. 1h)

ke 6.7. klo 10–14 Runon ja suven päivä

- tehdään koruja luonnonmateriaaleista
- runoillaan Verson sanataiteilijoiden kanssa
- Haltiakierros lapsille (n. 1h)

ti 12.7. klo 10–14

- rakennetaan kivikkupuutarha ruukkuun
- ötökkäsafari
- Haltiakierros lapsille (n. 1h)

ti 19.7. klo 10–14

- tehdään kaarnaveneitä
- Haltiakierros lapsille (n. 1h)

to 28.7. klo 10–14

- keppihevosiä ja kasvun ihmeitä
- Haltiakierros lapsille (n. 1h)

www.lassila-tikanoja.fi

Yy kaa koo nee!
Helppo tapa laskea hiilidioksidipäästöjä

L&T:n Nelilokeropalvelun avulla lajittelu ja kierrätys on vaivatonta. Kokeile niin huomaat!

Pappa Lindqvist: kiinteistöjä ja muuta välittämistä

suustilojen välitystä.

– Halisten ja Röntämän alueella asuntokauppa on suhteellisen hiljaista, mikä johtunee osittain siitä, että tämän alueen asukkaat ovat tyytyväisiä asuinympäristöönsä ja -oloihinsa. Siten asuntojen vaihtoon ei ole pakottavaa tarvetta. Vuokra-asuntojen välityksestä tällä alueella vastaavat julkisyhteisöt, kuten Turun kaupunki ja Turun Ylioppilaskyläsäätiö.

– Tämän alueen omistusasuntoa voidaan pitää hyvänä sijoituksena erityisesti suotuisten kulkuyhteyksien ja keskustan läheisyyden vuoksi. Tältä alueelta on 10–30 minuutin ajomatka lähes kaikkiin tärkeisiin kohteisiin, kuten Turun keskustaan, Raisioon, Lietoon, Naantaliin, Saloon jne. Unohtaa ei myöskään pidä alueen mainioita ulkoilmamahdollisuuksia ja rauhallista ympäristöä ylipäätään. Tämän alueen asuntoa ei ole vaikea saada myydyksi, kiinteistövälittäjä kiittelee. Halisten ja Koroisten alueen rakentamaton maaperä on pääosin kaupungin omistuksessa ja kaavoitettu lähinnä liike- ja toimistotiloiksi. Tulevaisuuden liikennejärjestelyt, kuten suunnittelun alla oleva Koroisten kaari tulevat muuttamaan tämän alueen toivottavasti yhä kiinnostavammaksi sijoituskohdeksi kiinteistövälittäjän näkökulmasta nähtynä.

Kaikki saadaan myytyä

Asuntokauppa ajatellen paikallinen kiinteistövälitys tarjoaa parhaan mahdollisen asiantuntemuksen asuinalueesta ja sen rakennuskannasta.

– Kaikki kohteet saadaan takuuvarmasti myytyä oikein osuvaan hintaan, kunhan kohteeseen paneudutaan ja ehdoista sovitaan, Kristian Lindqvist lupaa. Kilpailu suurten kiinteistöalan yrittäjien kanssa luo tervettä ja aktiivista lausta bisnekseen.

”Tämän alueen omistusasuntoa voidaan pitää hyvänä sijoituksena erityisesti suotuisten kulkuyhteyksien ja keskustan läheisyyden vuoksi”

Kristian Lindqvistin yli 30-vuotiselle uralle kiinteistöalalla on sisältynyt yrittäjyyttä monessa muodossa sekä yli 10 vuoden jakso SKV:ssa, 20 vuotta Kiinteistömaailmassa ja nyt Kiinteistö Etapissa alkaen vuodesta 2009. Miehen tie on kirjaimellisesti edennyt ”Pohjasta ylöspäin” eli Pohjan kunnasta Turun keskustan kautta Halisiin ja Liedon Ilmarisiin. Karkeana heittona Kristian Lindqvist arvelee osallis-

tuneensa lähes 5000 kiinteistö- tai asuntokaupan hoitoon.

Aktiivista vapaa-aikaa

Kiinteistöbisneksen ulkopuolella Kristian Lindqvistin elämä on keskittynyt kahteen kohteeseen: Lietoon ja Italiaan. Kristian Lindqvist asuu Liedon Ilmarisissa ja osallistuu hyvin aktiivisesti Liedon kunnallispolitiikkaan. Hänellä on huikea 22 vuoden yhtäjaksoinen palvelus Liedon kunnanvaltuustossa kokoomuksen edustajana. Kunnanvaltuuston lisäksi yhteisöllisiä velvoitteita on kertynyt vuosien aikana kunnanhallituksessa ja useissa lautakunnissa vaihdellen.

– Kahdesta kolmeen iltaan viikossa menee yhteisten asioiden hoidossa, mutta se on kiintoisa ja mieluista harrastus, kertoo energinen lietolaisaktivisti.

Toinen tärkeä kiinnitys on Italiassa, Rooman eteläpuolella, jossa asuu Lindqvistin tytär 5-vuotiaine kaksospoikineen. Useita kertoja vuodessa Pappa Lindqvist matkustaa Italiaan lapsenlapsiaan tapaamaan ja hoitelemaan. Myös kaksospojista on varmasti tärkeää, että Pappa edelleen välittää, niin työssä kuin vapaallakin.

Teksti: Tuula Manner
Kuvat: Sauli Forsman

”Kaikki menee kaupaksi, kunhan hinta on sopiva”

Vanhemmat lukijat saattavat muistaa monien vuosien takaa radiomainoksen, jossa ”Lindqvistin poika” mainosti vauhdikkaasti kiinteistöalan palveluita. Tänä päivänä samainen ”poika” isännöi Kiinteistö Etappi -nimistä yhtiötään Niuskalankadulla, Siwan takana sijaitsevassa liikehuoneistossa. Kiinteistö Etappi on LKV Kristian Lindqvistin yritys, joka on lajissaan ainut Koroisten alueella.

Halisissa ja Röntämässä pysytään

Kiinteistö Etapin toiminta sisältää asuntokaupan lisäksi teollisuuskohteiden ja liiketilöiden välitystä. Lisäksi yhtiöllä on omaakin rakennustuotantoa, josta esimerkkinä voidaan mainita Länsikeskuksen senioritalot. Kiinteistö Etapin toimialueena on koko Turun talousalue. Yrityksen toiminnasta n. 70 % käsittää asuntokauppa ja loput liike- ja teollis-

SILMÄLASIT EIVÄT KÄY MAALIVAHDILLE

Jalkapallomaalivahti
Jani Tuomala

”Piilolinssien kanssa sählääminen loppui, se on helpottavaa. Nyt leikkauksen jälkeen näen todella hyvin. Turun Silmälaserin valitsin heidän edistyksellisen ja kehittyneen FemtoLasik-leikkausmenetelmänsä vuoksi.”

Varaa tutkimusaika, kysy lisää (02) 250 7350.
www.turunsilmalaser.fi

ILMAINEN ESITUTKIMUS
leikkaukseen tuleville 18.5. asti.

TURUN
SILMÄLASER

Lääkäritalo Pulssi, Rauhankatu 4, Turku

kukkakauppa NUMMEN NARSISSI KY

Vanha Hämeentie 29
Turku
Puh. 237 2005

AVOINNA:
Ark. 9.00–18.00
La–Su 9.00–14.00

Maarian Myllyojalla Tapahtuu

c/o Marja-Liisa Haapa-aho
Paimalantie 374, 20460 TURKU
ks. www.goldenage.fi/ruusuportti
ruusuportti@gmail.com
Tilaisuudet järjestää
Ruusuportti ry
Tervetuloa

Turun KOTIPESULA

Mattojen ja kodintekstiilien palvelupesula
Ruunikokatu 3
Orikedon postin vieressä
Puh. (02) 238 7799
www.turunkotipesula.fi
kari.karppelin@turunkotipesula.fi

• Nopeasti
• Edullisesti
• Vaivattomasti

Plyysi- ja käytävämatot laakavesipesuna

WIKLUNDIN
APTEEKKI

TVT – järjestelmällistä vuokra-asumista

TVT Asunnot tarjoaa asuntoja kaikenikäisille perheellisille ja yksineläville.

– Turussa on noin 100 000 asuntoa, joista 40 000 on vuokra-asuntoja. Näistä noin joka neljäs eli 10 000 on TVT Asuntojen. Vuokra-asuntoja on ympäri kaupunkia, lähes kaikissa kaupunginosissa. Joka viides TVT:n asunnoista on kaupungin keskustassa, puolet lähiössä ja loput siinä välissä, kertoo TVT Asuntojen toimitusjohtaja **Teppo Forss**.

– Meillä on myös noin 500 puutaloasuntoa, jotka sijaitsevat siellä, missä on muutenkin puutaloasutusta.

– Rääntämässä meillä on rivitaloasuntoja ja Halisissa vuokra-asuntoja on sekä rivitaloissa että kerrostaloissa, tarkentaa asuntopalvelupäällikkö **Erja Ylitalo**.

– Asukasprofiili TVT:n vuokra-asunnoissa on monipuolinen: on nuoria, aikuisia, vanhempia, sinkkuja, perheellisiä, ja on harhaluulo, ettei vuokra-asunnoissa asuisi työssäkäyviä, päivittäin heitä on paljon.

– Lähes puolet asukkaistamme on alle 30-vuotiaita, joiden elämäntilanteeseen vuokra-asuminen sopii ja asuntoa vaihdetaan tiuhaan perheeseen muutostenkin myötä. Sitten, kun kolmekymmentä ikävuotta tulee täyteen, asutaan taas pidempään samassa asunnossa. Osaksi varmaan siksi, että lapsiperheet muuttavat vähemmän, koska lapset alkavat koulun. Mutta asuntoja on paljon myös vanhoilla ja yksinäisillä ihmisillä, toteaa Teppo Forss.

Asuntoja tarpeeseen

TVT:n vuokra-asuntoja tarjotaan hakijoille hakemusten perusteella. Tarkoituksena on saada asunto ja oikea asukas kohtaamaan.

Teppo Forss kertoo, että heikommassa asemassa oleva hakija on usein etusijalla, mutta asuntoja tarjottaessa otetaan huomioon myös talojen asukasrakenne, jotta se on mahdollisimman toimiva. Lisäksi varmistetaan, että perhe joka muuttaa asuntoon saa

kohtuuhintaisen asunnon, joka ei ole liian kallis, jotta rahaa jää myös muuhun elämiseen.

Elinkeinoliittaisista syistä asuntoja tarjotaan vuokralle myös yrityksille, joiden Turkuun tulevat työntekijät muuttavat niihin. Yritysten vuokraamia asuntoja on lasusuhdanteen mukana vapautunut paljon, mutta ne on saatu vuokrattua eteenpäin. Ja pientä nousua vuokrauksessa on jo taas nähtävissä, aavistelee Teppo Forss toiveikkaana.

Kilpailuttamalla hinnat alemmas

Hallintoehkilökunnan osuus yhtiöstä on pidetty tarkoituksella pieninä. Omia työntekijöitä on TVT Asunnoilla vain noin 30. Yhtiössä työskentelee kuitenkin muun muassa erilaisissa isännöinti- ja kiinteistöhuoltotehtävissä satoja työntekijöitä.

– Kaikki ulkopuolinen työ TVT:ssä kilpailutetaan, myös hankintalain vaatimia urakoita pienemmät. Näin saadaan palvelut ja hankinnat edullisemmiksi, painottaa Teppo Forss. – Vain harvalla alalla ei kilpailuttaminen kannata.

Pidetään huolta taloista ja asunnoista

Vuokra-asunnoista pidetään huolta suunnitelmallisesti. Peruskorjaukset tehdään aina kaikissa asunnoissa samalla tavalla, riippumatta siitä, missä ja minkälaisessa talossa asunnot sijaitsevat. Kun jotain on rikki, se korjataan. Asunnoissa voidaan myös uudistaa pintoja, jos ne ovat muuttuneet vanhaa aikaisiksi.

Jos jotain on huonossa kunnossa, se korjataan heti. Päävinkadun kerrostalot ovat suhteellisen uusia, mutta niissä on jouduttu uusimaan sadevesijärjestelmiä, sillä ne eivät ole olleet niin kestäviä kuin piti.

Ne talot, jotka peruskorjataan, korjataan esimerkiksi ulkokuoreltaan tai ikkunoistaan samalla tavalla, siten että kor-

jaus tehdään talon kannalta hyvin. Suunnittelu ja korjauspäätökset on vuokratyöehtöissä helppo tehdä, kun taas asunto-osakeyhtiöissä korjauspäätösten tekemiseen vaikuttaa moni muikin asia kuin talojen kunto ja kunnostustarve.

– Tutkimusten mukaan vuokra- ja asumisoikeusasunnot ovatkin paremmassa kunnossa kuin omistusasunnot, sanoo Teppo Forss.

Korjausten määrästä kertoo se, että 67 miljoonan euron liikevaihdosta TVT asunnot käyttää vuosittain 10 miljoonaa euroa kiinteistöjen korjaamiseen.

Asukkaat eivät maksa toistensa toilailuja

Jos asuntoon joudutaan tekemään remonttia siksi, että asukas on saattanut sen huonoon kuntoon, ei tätä rahaa jyvitetä muiden vuokriin. Se, joka

Teppo Forss ja Erja Ylitalo.

Korjaus- ja rakentamistointaan vaikuttaa paitsi tarve, niin myös yleinen yhteiskunnallinen tilanne. Kun on taantuma, yritetään kiihdyttää korjaustoimintaa, sillä se on silloin edullisempaa ja löytyy tekijöitä. Noususuhdanteessa taas, kun on kallista, hidastetaan korjaamista niin paljon kuin on mahdollista.

Korjausten kiireellisyysjärjestykseen vaikuttaa talojen kuntoarviot ja vuosittain käytössä oleva raha. Isompiin remontteihin voidaan Teppo Forssin mukaan ottaa myös lainarahaa, jotta niiden kustannukset eivät vaikuttaisi liikaa vuokriin.

on tehnyt sopimuksen asunnon vuokraamisesta yhtiön kanssa, vastaa asunnosta ja siinä tapahtuneista asioista. Tarkoituksena on tällöin, että palautetaan asunto sellaiseen kuntoon, että seuraava asiakas haluaa ottaa sen vastaan.

Asunnon sopimuksentekijä voi olla myös muu kuin asukas, se voi olla vaikka työnantaja tai Turun kaupunki. Luottotappioiden määrä on tosi pieni, vuosien saatossa lähes kaikki korjauskulut saadaan takaisin.

Ainoa tilanne, jolloin vahingonkorvaus jää yhtiön tai vakuutusyhtiön piikkiin on, jos joku

tekee ilkeävaltaa pihalla eikä tekiä saada kiinni. Nämä ovat käytännössä hyvin pieniä summia.

Erja Ylitalo kertoo, että asukkaille annetaan tiedoksi muuttaessa korjaushinnasto, joka löytyy myös yhtiön verkkosivulta.

– Hinnasto on laadittu sen perusteella, mitä jokin työ oikeasti maksaa eikä hinnoista oteta katetta yhtiölle. Hinnat on saatu puristettua kohtuullisiksi, kun palveluntuottajat on kilpailutettu. Työmiehillä on myös jatkuva työtä, välineet valmiina, ei tarvita neuvotte-lua tai muuta aikaa vievää, joka myös maksaisi ylimääräistä. Töihin päästään suoraan puhelinoimitella ja työ tehdään eri kohteissa samalla tavalla, kertoo Teppo Forss.

Jos joku hukkaa avaimen, on siitä automaattisesti seurauksena lukkojen uudelleensarjoitus. Se onkin ainoa valitettavan kallis työ. TVT:ssä halutaan kuitenkin, että jokaisella asukkaalla on varmuus siitä, että vain hänellä on asunnon avaimet.

Asumisneuvojan apu asukkaalle on apu kaikille osapuolille

TVT:n vuokra-asunnoissa on vuodesta 2002 lähtien ollut asumisneuvoja Varissuolla ja Halisissa toiminta alkoi 3.8.2009.

– Tämä on loistavaa toimintaa, kehuu Erja Ylitalo. – Sitä kehuvat niin sosiaalitoimen työntekijät, vuokranvalvoja kuin asukkaatkin. Asumisneuvojilla on sosiaalialan koulutus ja pitkä työkokemus, joka tuo mukanaan laajat ja toimivat verkostot. Kiinteistöosaaminen taas lisääntyy työn ohessa.

– Asumisneuvojaan voi asukas itse ottaa yhteyttä, jos hänellä on ongelmia. Usein viesti tulee kuitenkin isännöitsijältä tai vuokranvalvojalta, jolloin asumisneuvoja ottaa yhteyttä asukkaaseen ja tarjoaa apua.

Vain harvat ovat torjuneet avun, kertoo Erja Ylitalo.

On monia tapoja auttaa asukasta ongelmatilanteissa. Joskus riittää keskustelu ja neuvominen, joskus otetaan yhteyttä sosiaalitoimeen, seurakunnan diakoniatyöhön, terveyskeskukseen, vuokranvalvontaan, Kelaan, jopa velkaneuvontaan.

– Tämä on hyvä tapa pitää yllä ihmisten hyvinvointia ja olla mukana ratkomassa asukkaiden asioita riittävän ajoissa. Myös vuokranantajan intressissä on pitää asiakas hyvinvoivana.

Asumisneuvojaan luotetaan ja joskus etenkin nuoret ottavat yhteyttä sellaisissakin asioissa. Kysytään esimerkiksi, miksi talo on pimeänä, kun sulake on palanut.

Asukkaat mukana kehittämässä

TVT:ssä noudatetaan lakia yhteishallinnosta ja vuokra-asunnoista asukkaat valitsevatkin kaksi edustajaa yhtiön hallitukseen.

Jokaisessa asuinpaikassa on myös mahdollista muodostaa asukastoimikunta, joka osallistuu isännöitsijän kanssa asumisviihtyisyyden kehittämiseen. Asukkaat voivat myös valita keskuudestaan yhteistyötoimikunnan, jonka kanssa yhtiön johto kerääntyy keskustelemaan. Toimikunnassa käydään läpi koko yhtiötä koskevia asioita. Lisäksi on asukastoimikuntia, jotka pohtivat viihtyisyyttä ja aktiivista toimintaa.

Kehitettävää on vielä esimerkiksi ensimmäisen polven maahanmuuttajien asumistaitojen opastuksessa. Tähän toivotaankin yhteistyötä ko-touttamista tekevien viranomaisten ja Turun kaupungin kanssa.

Hanna Nurmi

Kesäteatteria Konsan Kartanon pihalla

Dramatisointi ja ohjaus: Karim Tsarkov

Rakas raju

Liput 10/8€ Ennakkovaraukset p. 02-2503636

Raunistula

Näytelmä pohjautuu tositarinoihin 1920-luvun ja sotien ajan Raunistulasta.

Näytökset ark klo 18, su klo 15.

Ensi-ilta su 29.5., ti 31.5., to 2.6., ti 7.6., to 9.6., su 12.6. (huom! klo 17), ti 14.6., to 16.6., su 19.6., ti 21.6., to 23.6., ti 28.6., su 30.6., to 3.7., su 9.7., to 11.7., su 14.8., ti 16.8., to 18.8.

Konsan Kartano Virusmäentie 9, Raunistula P. (02) 250 3636 • www.konsankartano.net

Luova Tauko

Pidä Luova Tauko arjen keskellä

Turun Seudun Osuuspankin omistajajäsenille liput kesä- ja elokuussa Maarian pappilan pihalla esitettävään Ihmisen jälki -näytelmään etuhintaan 12 € (norm. 15 €). Kaksi lippua/omistajajäsen. Edun saat esittämällä omistajajäsentunnuksella varustetun OP-kortin. Lisätietoja edusta osoitteessa op.fi/turunseutu.

Etua elämään. OP-Pohjolasta.

Turun Seudun OP

Meille on helppoa tulla

Raunistulan Apteekki

P Ilmaiset parkkipaikat oven vieressä

♿ Invapaikka, pyörätuoliluisa ja automaattiovet

Avoinna: arkisin 9-19 ja lauantaisin 9-15

Satakunnantie 19, Turku puh ja fax 020 740 4300 www.raunistulanapteekki.fi

Raahen museon kuva-arkisto

Nuori Ivar Tallgren 1870-luvulla.

Tallgrenin perhe – osa 2

Ivar Tallgren toimi Maarian kirkkoherrana lähes viisikymmentä vuotta. Työnsä ohella hän vaikutti myös valtiopäivämiehenä ja monissa kirkon ja kunnan luottamustehtävissä.

Maarian seurakunnan arkisto

Maarian pappilan pöydän äärellä pohdittiin usein kulttuuria, politiikkaa ja muuta maailmanmenoa. Vasemmalta Kaarlo Tallgren, rovasti Ivar Tallgren, Mikko Tallgren ja ruustinna Jenny Maria Montin Tallgren. Kuva on vuoden 1905 paikkeilta.

Ivar Tallgren MAARIAN MONITOIMINEN KIRKKOHERRA

Ivar Markus Tallgren syntyi elokuussa 1850 Karijoella Pohjanmaalla, mutta hänen sukunsa jäljet johtavat Satakuntaan ja Varsinais-Suomeen.

Isoisä liiteli honganoksalta

Ensimmäisenä Tallgren-suvun nimeä kantoi Marcus, joka syntyi Kokemäellä 1768. Torpantytären avioton poika pääsi koulutielle. Koulussa sukunimeä kysyttäessä Marcukselle oli tullut mieleen suuri honka, jonka oksilta hän oli pikkupoikana lentänyt paperisiipien avulla maahan. Tarina ei kerro, miten lento onnistui. Muistosta syntyi kuitenkin nimi: Tallgren.

Marcus Tallgrenista tuli pappi, joka toimi Kokemäellä, Lopella, Pyhämaan Luodolla, Kiukaisissa ja lopulta Lapin (TL.) kappalaisena.

Tallgren avioitui kahdesti. Ensimmäinen puoliso oli **Caia Brita Björkroth** (1771–1802). Caisan kuoltua Marcus vihittiin kokemäkeläisen talollisentytären **Anna Matintytär Pirkkinäisen** (1781–1855) kanssa. Perheeseen syntyi kaikkiaan viisi lasta, joista kaksi eli aikuisiksi.

Viimeiset viisitoista vuottaan Tallgren hoiti papin tehtäviä sokeana. Piispankäräjien eli piispanarkastuksen pöytäkirja kertoo, että hyvämuistisen papin työssä ei ollut moitteen sijaa. Marcus Tallgren kuoli 1836.

Isä ja äiti pappilan kasvatteja

Marcuksen ja Caisan kuopus **Carl August** (1815–1875) kävi Porin triviaalikoulua ja Turun lukiota. Hän valmistui papiksi ja palveli useissa Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan seurakunnissa sekä lopulta Punkalaitumella kirkkoherrana.

Carl August Tallgren perusti perheen **Charlotta Ulrica Bergrothin** (1814–1881) kanssa. Sahalahden kirkkoherran tytär ”oli jäykkä, ankara nainen, joka terveytensä päivinä hoiti koko taloa. Hän oli hyväpäinen, sielultaan reipas, kestävä kärsimyksissä. Käsiesteistosta ja romaneista huvitettu”, kuvailee sukuselvytys Charlotta Ulricaa.

Pariskunta sai kaksitoista lasta, joista neljä kuoli aivan pieninä. Kaksi pojista lähti merille. Toisen jäljet katoavat Irlantiin, toisen Amerikkaan.

Ohdakkeita opintiellä

Carl Augustille ja Charlotta Ulricalle ei kertynyt maallista varallisuutta, mutta lapsia he pyrkivät kuitenkin kouluttamaan. ”Annan vaikka viimeisen paitani, kun Ivar vaan saa lukea”, Charlotta Ulrica julisti.

Lapsijoukossa kuudentena syntynyt Ivar aloitti koulunkäynnin Pietarsaareissa ja siirtyi Vaasaan lukioon. Hän asui vaatimattomassa kortteerihuoneessa neljän muun pojan kanssa.

Vuonna 1869 Ivar kävi suorittamassa ylioppilastutkinnon Helsingin yliopistossa, kuten tuohon aikaan tehtiin. Tutkinto oli samalla pääsykoe yliopistoon.

Ivar läpäisi tutkinnon, mutta hänellä ei ollut rahaa valkolakin ostoon saati kotimatkaan. Hän lyöttäytyi toisen ylioppilaan seuraan luullen tällä olevan matkavaraja. Niin luuli toverikin Ivarista. Nuoret miehet matkasivat kohti Pohjanmaata, kunnes todellisuus kävi ilmi. Toverukset pääsivät pulasta hyvien ihmisten antamalla lainalla ja selvisivät kuormareissa kotiin asti.

Varattomuus lienee värittänyt ja vauhdittanut Ivarin opintoja. Hänet vihittiin papiksi vuonna 1873.

Ivar ja Jenny Maria

Opintovuosinaan Ivar toimi myös kotiopettajana raahelaisen raatimiehen, **Johan Montinin**, perheessä.

Nuori **Jenny Maria Montin** oli vierailut eräillä kutsuilla Lohdajalla ja tavannut hiukan hiljaisen, kuulemma varattoman ylioppilaan, jolla oli ”silmit suuret, tummat, surumieliset”. Montinit etsivät juuri tulloin nuorimmille pojilleen kotiopettajaa. Toimekas Jenny puhui ylioppilaasta isälleen, ja Ivar sai paikan.

Perheen yllätykseksi Jenny Marian ja Ivar kihlauivat, ja Marianpäivänä 1876 nuoret avioituivat.

Nuorella parilla oli yhteisiä ihanteita, erityisesti suomalaisuus- aate. Keskinäinen rakkaus joutui kuitenkin koville, kun käytännön töihin totuttoman porvaristytö ja varaton, mutta työteliäs nuorimies opettelivat yhteistä arkea.

Lyhyet viranhoidot veivät pariskunnan Punkalaitumelle, Loimaalle, Euraan ja Uudenmaan Pyhäjärvelle. Pyhäjärvellä perheeseen syntyi esikoinen, **Oiva Johannes**.

Kahdeksan vuotta Ruovedellä

Pieni perhe pääsi vihdoin asettumaan Ruoveden seurakuntaan Aution pappilaan. Pappilaan tulivat asumaan myös Ivarin äiti, joka oli jäänyt leskeksi, sekä Ivarin kehitysvammaisen sisar, **Amanda Tallgren**.

Ivar oli ottanut vastatakseen isänsä jälkeen jättämistä veloista. Lisäksi Ivar rahoitti sisarensa, **Hilda Tallgrenin**, opinnot Jyväskylän seminaarissa. Iloisen ja energisen Hildan valmistuttua opettajaksi äiti ja Amanda muuttivat hänen luokseen Ruoveden koululle.

Ruovesi oli laaja pitäjä ja papin työmatkat olivat pitkiä. Kappalainen liikkui kylältä toiselle kesällä hevosrattailla, kävelen ja sou-taen. Talvella matkat taittuivat reellä, hiihtäen ja joskus luistellenkin järvenselkien yli.

Kahdeksan Ruoveden vuoden aikana Tallgrenin perheeseen syntyi viisi lasta: **Kaarlo** (1879), **Greta** (1881) joka kuoli alle vuoden ikäisenä, **Aili** (1883), **Aarne Michaël** eli **Mikko** (1885) ja **Anna-Maria** (1886).

Kirkkoherra ja valtiopäivämies

Keväällä 1887 Maarian suuri seurakunta valitsi ensimmäisen ker-ran kirkkoherransa. Aiemmin seurakunta oli annettu piispoille ja sittemmin Akatemian professoreille palkkapitäjäksi. Valituksi tuli 36-vuotias Ivar Markus Tallgren, joka muutti perheineen Maarian kiviappilaan ja aloitti työnsä vapunpäivänä.

Tuore kirkkoherra tiedettiin luotettavaksi ja aikaansaavaksi mieheksi. Hänelle kertyi nopeasti vaativia luottamustoimia.

Jo seuraavana vuonna Ivar Tallgren valittiin pappissädyn nel-jänkymmenen edustajan joukkoon säätyvaltiopäiville. Keisari kut-sui 3–5 vuoden välein koolle valtiopäivät, joiden työskentely kesti noin puoli vuotta. Tallgren edusti säätyään kaikilla valtiopäivillä – kaikkiaan kahdeksan kertaa – yksikamarisen eduskunnan tuloon eli vuoteen 1907 asti.

Valtiopäivätyötä seurasi jäsenyys monissa valiokunnissa ja komiteoissa, kuten laki- ja talousvaliokunnissa. Tehtävät pitivät Tallgrenia Helsingissä pitkiä aikoja, jolloin apupappi hoiti seurakuntaa esimiehen johdolla.

Sosiaalisten olojen kohentaja

Tallgren itse teki merkittävän aloitteen ”esikaupunkien olojen ja taa-javäkisten yhdyskuntien järjestämiseksi” 1894. Seuraavana vuonna hänet määrättiin esikaupunkikomitean jäseneksi.

Valtiopäivämies oli nähnyt oman seurakuntansa alueella teollis-tumisen ja voimakkaan muuttoliikkeen seuraukset. Vastaava kehitys tapahtui Helsingin Sörnäisissä ja Tampereen Pispalassa.

Turun ja Maarian rajalla sijaitseva Raunistula, joka kolmessa vuosikymmenessä paisui muutaman talon kylästä yli tuhannen asukkaan esikaupungiksi. Turkuun nousi tehtaita, työväkeä tarvittiin, ja ihmisiä virtasi työn toivossa eri puolilta maakuntaa Turun liepeille.

Kaupunkialue oli kaavoitettu ja rakentaminen siellä oli kallista. Sen sijaan Raunistula kuului maaseutupitäjään, jossa laki ei säädellyt rakentamista. Raunistulan talolliset vuokrasivat maapalasia halukkaille, ja niin alueelle alkoi nousta hallitsemattomasti mökkirykelmiä.

Suhdanteet vaihtelivat nopeasti, ja ajoittain suuri joukko raunis-tulalaisia oli työttöminä. Toimeentuloa alettiin hankkia myös laitto-min keinoin. Vaikka monet asukkaat olivatkin ahkeria ja kunnollista väkeä, sosiaaliset häiriöt alkoivat kasaantua.

Hallinnollisesti Raunistula oli väliinpuotoaja. Koska monet asuk-kaista olivat henkikirjoilla Turussa, Maaria ei voinut kaikilta osin puuttua ongelmiin. Toisaalta Turun kaupunki ei halunnut sijoit-taa varojaan Raunistulan olojen parantamiseen, koska alue kuului Maariaan.

Yhteiskunnallisia oloja Tallgren pyrki parantamaan myös osal-listumalla kunnalliseen päätöksentekoon. Tavoite ole sama hänen tukiessaan Raunistulan rukoushuoneyhdistystä, jonka kautta Maariaan saatiin diakonissoja.

Aessori

Ivar Tallgren valittiin moniin kirkollisiin luottamustehtäviin. Hän toimi kirkolliskokouksen jäsenenä 1893–1928. Kirkollisvirakun-nan leski- ja orpokassan johtokunnassa hän huolehti 35 vuoden ajan kirkon työntekijöiden leskien ja jälkeläisten eduista. Tallgrenin kuol-tua hänen tehtävässä syntynyttä kirjeenvaihtoaan kannettiin Turun lääninarkistoon yli kaksikymmentä kiloa.

Eniten Tallgrenia työllistivät asessorin tehtävät Turun tuomiokapi-tulissa 1897–1921. Hänet valittiin asessoriksi kolmivuotiskaudeksi toinen toisensa jälkeen. Se oli tunnustus Tallgrenin tasapuolisuudesta ja diplomaatiasta maan kielipoliittisen jakautuneisuuden aikana.

Aili-tytär muisteli isänsä työmäärää tuomiokapitulissa: ”Istun-tojen jälkeen toi hän kotiin täpötäyden salkun asiapapereita, jotka oli läpikäytävä seuraavaa istuntoa varten. Myöhäisen päivällisen syötyään ja hiukan levolla oltuaan hän jo heti istui kirjoituspöytänsä ääressä yömyöhään. ’...att den pappa orkar’, sanoi hänen usein väsynyt Jennynsä.”

Assessorina Tallgren osallistui myös piispankäräjien matkoihin. Kolmenkin viikon pituiset matkat väsyttivät häntä. Arkkikiispan sai-rastellessa hän hoiti tarkastukset yksin.

Sivistysmies

Kirkkoherrana Tallgren joutui järjestämään kiertokoulun toiminnan pitäjän eri taloissa. Kansansivistys oli hänelle sydämen asia. Hän kor-keakoulusivistystään ja oli mukana Turun yliopistoa perustettaessa.

Tallgren ajoi myös raittiusasiaa. Juopottelu oli tavallista ja se nä-kyi pappilan vieritse kulkevalla maantiellä. Joskus hän jopa tarttui humalaisen hevosuskun ohjaksiin ja viils ne puukolla poikki. Aju-rin hän raahasi liiteriin selviämään ja kaatoi viinat maahan.

Rakentaja

Tallgren kohensi seurakunnan rakennuksia: pappila remontoitiin ja keskiaikainen kirkko entisöitiin. Muun muassa kirkon keskiaikai-set maalaukset paljastettiin valkaisu-kalkin alta. Vanha kirkkomaa oli täynnä, ja siksi perustettiin ensin Keskinen hautausmaa ja sitten Kärsämäen hautausmaa.

Kirkkoherra Tallgrenin elämä oli työntäyteistä loppuun saakka. Pari viimeistä vuottaan hän työskenteli lähes sokeana epäonnistu-neen kaihileikkauksen jälkeen.

Ivar Tallgren kuoli Maariassa 1936. Hänet on haudattu pappilan naapurisiin, Maarian kirkkomajaan.

Tytti Issakainen

Lähteitä

Suomalaisen kirjallisuuden seuran kirjallisuusarkisto
K.V. Kaukovalta – Eila Kaukovalta-Kaila: Maarian pitäjän historia III. Turku 1950.

Tauno Perälä: Turun esikaupungit ja niiden aiheuttamat probleemit ensimmäiseen maailmansotaan mennessä. Turku 1951.

Kristiina Siivonen: ”Pannaan kivet kulmiin ja mitataan tontti kun keritään”. Maarian seurakunnan ja kunnan suhtautuminen Raunistulan esikaupunkialueeseen vuosina 1875–1939. Turun yliopiston historian laitos 2006.

Aarne Michaël Tallgren: Genealogia Tallgren. 1910.

IHMISEN JÄLKI

MITÄ MEISTÄ JÄÄ?
NÄYTELMÄ TALLGRENIN
KULTTUURIPERHEESTÄ
MAARIAN PAPPILASSA
VUOSINA 1886–1936

KÄSIKIRJOITUS Tytti Issakainen ja Harri Raitis
OHJAUS Mervi Rankila-Källström
MUSIIKKI Jouni Lehtonen
PUVUSTUS Maileena Vaajoensuu
LAVASTUS Vespa Laine
TUOTTAJA Jaana Rantala

Näytelmä on osa Koroinen – Turun syntysija
-hanketta, joka kuuluu Turku 2011 Euroopan
kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmistoon.

Näytelmää esitetään kesällä 2011 Maarian pappilan
sisäpihalla, Sorolaisenkatu 4, Turku.

ESITYSAJAT: 10.6. klo 19, 12.6. klo 14 ja 19, 14.6. klo 19,
15.6. klo 19, 16.6. klo 19, 18.6. klo 14 ja 19, 19.6. klo 14 ja 19,
26.8. klo 21, 27.8. klo 21, 28.8. klo 14

LIPUT 5–15 € ennakkoon Lippupiste tai internetistä
www.lippu.fi/tickets. Tuntia ennen portilta.

ESTEETÖN PÄÄSY katsomoon.

www.turku2011.fi

Kulttuurissa mukana: FINNAIR HARTWALL MTV MEDIA

CLEAR CHANNEL EASTWAY HARTELA itella LIPPU MANDARUM LIFE NIELMI POKKI SOKOS HOTELS Suomen Lentoyhtiöt STOK TALLINK SILJA LINE Turku Energia Turun Asema

Koroisten kyläjuhlat 20. elokuuta 2011 klo 12 alkaen

Kesän 2011 kyläjuhlat järjestetään lauantaina 20. elokuuta klo 12 alkaen viimevuotiseen tapaan Koroisten LUMO-keskuksessa, Koroistentie 2. Kyläjuhliin tulee musiikkia, esityksiä, työnäytöksiä, ruokaa, kahvia, pullaa, onkikilpailu lapsille, hevosajelua, lätnpaistoa...

Tule mukaan suunnittelemaan kyläjuhlia! Kokoukset pidetään Koroisten LUMO-keskuksessa (Kafé Koroinen) seuraavasti:

- maanantai 30.5 klo 17.00 Koroisissa
- keskiviikko 22.6. klo 17.00 Koroisissa
- keskiviikko 3. 8. klo 17.00 Koroisissa
- torstai 18.8. klo 18.00 Koroisissa

Minkälaisia elementtejä, värejä tai kuvioita Koroisten tai Röntämän lippu voisi sisältää?

Tätä tutkitaan leikkimielisesti perheille suunnatussa ilmaisessa kädentaitopajassa, jossa ideoidaan, suunnitellaan ja tehdään yhdessä oman kaupunginosan lippuja. Lippu toteutetaan käyttäen helppoja kankaanpainotekniikoita. Lippu voidaan esitellä Ihmisen jälki -näytelmän ennakkonäytöksessä torstaina 9.6.

Lipputyöpaja on osa Turun kulttuuripääkaupunkivuoden Koroisten kaupunginosaviikon ohjelmaa. Työpajan ohjaajana toimii yhteisötaiteilija Osmi Peltonen.

Pajassa on kolme työkertaa:

maanantai 6.6. klo 17–19
tiistai 7.6. klo 17–19
keskiviikko 8.6. klo 17–19

Paikka: Turun kristillinen opisto, Lustokatu 7

Työpajaan mahtuu 12 osallistujaa, ensimmäiseksi ilmoittautuneet pääsevät mukaan!

Ilmoittautumiset Osmi Peltoselle, p. 0408159646 (myös tekstiviestillä) tai peltonen.osmi@gmail.com

Ilmoittautumiset viimeistään 30.5.2011

Kerro ilmoittautumisessasi yhteystietosi (puhelin tai sähköposti), perheen osallistujien henkilömäärä sekä lasten iät. Alle kouluikäisillä tulee olla vanhempi mukanaan, kouluikäiset lapset voivat tulla myös itsenäisesti. Mainitse viestissäsi myös "Koroisten lipputyöpaja"

KULTTUURIVUODEN PYHIINVAELLUS

Lauantaina 20.8.2011 vaelletaan ekumeeninen Pyhän Henrikin pieni pyhiinvaellus Ruskon kirkolta Turun tuomiokirkkoon.

Vaellus alkaa kello 9.00 Ruskon kirkossa matkaan siunaamisella. Ruskon kirkolta kävellään Maarian kirkolle, jossa on ruoka- ja lepotauko pappilan pihalla. Kello 13.45 siirrytään Maarian kirkkoon ja tutustutaan keskiaikaiseen pyhäkköön.

Kirkkotilaisuuden jälkeen vaellus jatkuu läheiseen Koroisten niemeen, joka oli 1200-luvulla Suomen kirkollinen keskus. Koroisista kuljetaan Pyhän Katariinan kirkon kautta Tuomiokirkkoon. Tuomiokirkossa alkaa kello 18.00 iltamessu, johon vaellus päättyy.

Lähtöpaikkaan Ruskon kirkolle pääsee Turusta tarvittaessa vuorobussilla (numerot 191 tai 194) kauppatorilta. Alustavan tiedon mukaan bussi lähtee kauppatorilta kello 8.25. Bussimatka kestää n. 25 min.

Reppuun on hyvä varata vähän juotavaa ja pikku purtavaa. Nestetäydennystä tarjoillaan mukana seuraavasta huoltoajoneuvosta.

Pyhiinvaelluksilla on mahdollisuus yhdistää hengellinen pohdinta, kokemus ympäröivästä luonnosta, liikunta sekä

yhteys kanssavaeltajiin. Pyhän Henrikin pyhiinvaelluksella voi tuntea myös aavistuksen vuosisatojen takaa, koska reitti on sama, jota lukuisat menneet sukupolvet ovat vaeltaneet.

Vaellukselle ovat kaikki tervetulleita.

Ennakoilmoittautumista ei edellytetä eikä vaelluksesta peritä osanottomaksua. Joukkoon voi liittyä mukaan myös matkan varrelta, Maarian kirkolta, Koroisten niemeltä tai sen jälkeenkin.

Lisätietoja antaa pyhiinvaellusyhdistyksen puheenjohtaja Sakari Heikkilä, (02) 4322 053.

Vaellus on osa kulttuuripääkaupunkivuoden ja Koroisten kyläjuhlien ohjelmaa.

Pyhän Henrikin pyhiinvaellusreitinnunuskuvaa

KATOLINEN MESSU Koroisissa ja Maarian kirkossa

Kristinusko vakiintui läntiseen Suomeen katolisen kirkon toimesta. Ensimmäinen Suomen kirkollinen keskus oli Nouisaisissa, josta se siirtyi Koroisiin 1200-luvulla. Koroisten kirkosta on jäljellä vain rauniot. Turun katolinen seurakunta pitää messun Koroisten niemellä ja haluaa tällä painottaa paikan merkitystä Suomen katolisen kirkon historiassa.

Messu on lauantaina 28.5.2011 kello 17. Messun toimittaa isä Peter Gebara.

Myös 1400-luvun puolivälissä rakennettu Maarian kirkko vihittiin roomalaiskatoliseksi kirkoksi. Kirkon kaikkea alkuperäistä sisustusta ei ole reformaation jälkeenkään poistettu tai muutettu kirkkorakennuksessa.

Koroisten kyläjuhlapäivänä lauantaina 20.8.2011 kello 18.00 Turun katolinen seurakunta pitää messun Maarian kirkossa. Messun toimittaa isä Tri ja mukana on lauluryhmä.

Molempiin messuihin ovat kaikki tervetulleita.

VUOKRA - ASUNTOJA KOTIKÄYTTÖÖN

SUURPÄÄN- KATU 49

Peruskorjaus käynnissä.
Uudet, uljaat kodit haettavissa pian.
Seuraa nettisivujamme.
www.tvtasunnot.fi

TVT Asunnot Oy
Käsityöläiskatu 3, 20100 Turku
Avoimena: ma 9.00–17.00,
ti 10.00–15.45, ke–pe 9.00–15.45
Vuokraus, puh. (02) 262 4888

Puhdasta energiaa huomiseen

Vaihda sinäkin vihreään sähkөөn
www.turkuenergia.fi/hyotytuuli

www.turkuenergia.fi

Turku Energia

Pihakilpailu 2011 Tilannekatsaus Halisten alueella

Turku-päivänä syyskuussa 2011 pihakilpailutyöryhmä järjesti Turku-tulppaanien istutustempauksen Myllärin talon pihamaalla. Ensimmäisen sipulin istutti vankalla asiantuntemuksella Aarno Kasvi ja mukaan liittyi innokas halislaiten joukko. Myöhemmin myös Halisten koulun eskarilaiset kävivät istuttamassa sipuleita Myllärin talon pihalle.

Pihakilpailuun on nyt saatu muutamia osallistujia, mutta lisää ehdokkaita vielä kaivataan! Tule rohkeasti mukaan ja innosta naapurisiikin! Kaunis pihapiiri on kaikkien ilo!

Viimeinen ilmoittautumispäivä on 1.6.2011.
Ilmoittautua voit osoitteessa johlampi@gmail.com.

Saara Markkula

Turku-pelargoni kaunistaa Turun pihat tulppaanien jälkeen

Kulttuuripääkaupunki Turku saa toukokuussa uuden nimikkokokujan, kun Aboa-tulppaanien jälkeen kukkapenkkejä tulee koristamaan hehkuvan oranssi pelargoni.

Oranssit Tulipa Aboa Turku -tulppaanit nousevat juhlistamaan juhluvuoden kevättä, mutta kun kukinta on ohi, kaupungin omat nimikkopelargonit leviävät kaunistamaan Turun kaupunkikuvaa ja turkulaisen pihon ja parvekkeita. Pelargonit tulevat myyntiin äitienpäiväksi.

Myyntipisteet tiedotetaan toukokuussa. Pelargonit ovat niin sanottu lähituote, sillä Koroisten puutarha kasvattaa pistokkaat Viherlassilalle.

Turku-pelargoni ja Turku-tulppaani ovat Turku 2011 -pihakilpailun tunnuksia ja arvostelukriteereitä. Pihakilpailu on osa vuoden 2011 Euroopan kulttuuripääkaupunki Turun ohjelmaa.

Saara Markkula

Kulttuuripääkaupunki Turku saa toukokuussa uuden nimikkokokujan, Turku-pelargonin.

Kaunis ja siisti piha ilahduttaa Turku 2011-pihakilpailu Hamaron alueella

Hamaron alueella kulttuuripääkaupunkivuoden pihakilpailun raatilaiset ovat jo viime syksynä alustavasti kierrelleet katsastamassa kilpailuun soveltuvia pihonja. Alueraadin työ jatkuu nyt keväällä ja kesällä erilaisilla katselmuksilla ja kohteiden valokuvaamisella.

Raadin on jätettävä pääaineisto kesäkuun puoleenväliin mennessä kilpailulautakunnalle. Täydennysaineistoa on mahdollisuus jättää vielä elokuun puoleenväliin asti.

Kilpailussa arvioidaan muun muassa pihan toimivuutta, omaleimaisuutta ja viihtyisyyttä. Pihan kunto, siisteys ja hoidettavuus ovat myös tärkeällä sijalla. Turku-tulppaaneista ja -pelargoneista sekä kesäkukista saa kilpailussa myös lisäpisteitä. Pihan valaistusta arvioidaan myös. Sillä on oma tärkeä osansa tunnelman ja turvallisuuden luojana.

Pihoilta etsitään myös pysyvämpää, itse kulttuuripääkaupunkivuoden tunnusta, joka voi olla joko puu, esine tai jokin kaunis valaistusjärjestely. Eli sellainen asia, joka jää pysyväksi merkiksi pihalle kulttuuripääkaupunkivuodesta.

Kaikista tärkeimpänä arviointikriteerinä on kuitenkin pihan kokonaisvaikutus eli pihan lähtökohtien, rakennusten, rakenteiden, materiaalien, värien ja kasvillisuuden tulee muodostaa harmoninen, kiinnostava ja pysyvyyttä edustava kokonaisuus.

Raadin työ jatkuu nyt seuraavaksi tulppaanikatselmuksella, jonka ajankohta riippuu kevään etenemisestä ja siitä kuinka nopeasti tulppaanit maasta esiin nousevat. Sekä yksityis- että julkispihojen valokuvaamisista jatketaan kesän aikana. Pihon valaistusta käydään katsastamassa syyskuun puolella, jolloin ne erottuvat paremmin illan hämärässä. Palkintolautakunnan kierrokset ajoittuvat syyskuun loppupuolelle ja loppuarvio sekä tulosten julkistus tapahtuu joulukuussa.

Puutarhuri Tiina Rinne kevätpuuhissa.

Alueraadin toiveena on, että jokainen Hamaron alueen asukas kääntää katseensa omaan pihaan, tarttuu haravan varteeseen ja ryhtyy hommiin. Kaunis ja siisti piha lisää alueemme arvoa, viihtyisyyttä ja tuo hyvää mieltä kaikille täällä liikkujille.

Vaikka kaikkia pihonja ei millään pystytä kilpailuun ilmoittamaan, toivomme että kilpailu innostaa kaikkia ihmisiä kunnostamaan ja siistimään omia pihonjojaan.

Kevät etenee kovaa vauhtia ja ensimmäiset lumikellot ja krookukset työntävät jo kukkavanojaan harmaasta maasta. Nautitaan niistä!

Tiina Rinne
Hamaron pienkiinteistöomistajain
yhdistyksen pihakilpailuraatilainen

**Terve-
tuloa!**

**Hyvitämme
vähintään**

2000,-

**autosta kuin autosta
vaihdossa yli 6000 euron
vaihtoautoon!**

Rinta-Joupin Autoliike Oy

Yli 1000 autoa:
www.rinta-jouppi.com

Ma 9-20 • Ti-pe 9-18 • la 10-15
Piiskakuja 10, TURKU p. (02) 281 0281

Kesäaika alkaa jätekeskuksessa!

Topinojan jätekeskus palvelee kesällä normaalien aukiolojen lisäksi joka kuukauden 1. lauantai klo 9–14. Ensimmäinen kesälauantai on 7.5. jolloin Topinojalla tarjotaan simaa, kahvia ja munkkeja. Maksuton puutarhajätteen vastaanotto on myös alkanut. Tervetuloa!

Topinojan jätekeskus • Pitkäsaarenkatu 7, Turku
Avoinna ma–pe klo 6.30–21 sekä touko-syyskuussa joka kuukauden 1. lauantai.

- Jätekeskus vastaanottaa maksutta kotitalouksien sähkö- ja elektroniikkaromuja, kodin vaarallisia jätteitä sekä metalliromua.
- Käsitelty puu, sekalainen siivousjäte, rakennusjäte ja polttokelpoinen jäte vastaanotetaan aina maksua vastaan.
- Jätekeskuksen hinnaston löydät osoitteesta www.tsj.fi/hinnat

TSJ:n palvelunumerosta ja kotiin jaetusta Entisestä Enemmän -lehestä saat lisätietoa muun muassa lajittelusta, Yrjö-auton aikataulusta ja vastaanottoaikojen aukioloajoista.

Palvelunumero vastaa ma–pe klo 9–16 (pvm/mpm)

TSJ 0200 47470
www.tsj.fi

**Puutarhajätteen
peräkäräyksiä** (lehtiä,
ruohoa ym.) vastaanotetaan maksutta ma 30.5. saakka. Risut, oksat, kannot ja muu puhdas puu vastaanotetaan maksutta koko vuoden ajan.

Rekeä veti Taikuri-poika.

Heimo Tuomarila viihdytti haitarimusiikilla.

Hanki ja aurinko kutsuivat - ensimmäiset Koroisten talvimarkkinat ja laskiaisrieha veti tuhatkunta ihmistä

Kuvat: Hanna Nurmi

Mynämäen muinaistekniikan opiskelijat myivät töitään.

Juurielo veti piirileikkejä pihassa.

Aurinko lämmitti pulkkamäkeä.

Itä-Maarian aluetyön paistama ahvenanmaalainen lammasmakkara maistui.

Jokirannassa oli partiolippukunta Maarian kämmekköiden leirinuotio, jossa pääsi paistamaan omat lätyt.

Elämän ensimmäinen lumiukko ikuistettiin jokirannassa.

Villanäyttelyn osana oli erilaisia työnäytöksiä villasta.

Hopealenkit pitää ensi sahanaa erilleen, jotta niistä voi tehdä ketjuja.

Seurakunta vaikuttaa – Itä-Maarian alueneuvoston kuulumisia

Loppusyksyn seurakuntavaaleissa valittu Maarian seurakunnan seurakuntaneuvosto valitsi alkuvuodesta nelivuotiskaudeksi myös uudet alueneuvostot (4 kpl), joista Itä-Maarian alueneuvoston puheenjohtajuus lankesi allekirjoittaneelle.

Muita varsinaisia jäseniä alueneuvostossa ovat **Jaakko Erola** (varapuheenjohtaja.), **Sinikka Helistölä**, **Tuuli Kastemaa**, **Raili Kauhaniemi** (seurakuntaneuvoston edustaja), **Saara Markkula**, **Anita** ja **Pertti Pussinen**, **Nils Spoo** sekä **Sirkka Vehanen**, varajäseninä **Riitta Karjalainen**, **Raija Laine**, **Jura Nurminen** ja **Marja Salminen** sekä työn tekijäpuolen edustajina aluekappalainen **Mikko Laurén** ja seurakuntapastori **Milla Ruskeepää**.

Olen hoitanut samaa luotamustointia myös vuosien 2005–2006 välisen ajan eli silloin toimintansa juuri aloitta-

neen alueneuvoston ensimmäisenä puheenjohtajana, mutta paljon on ehtinyt virrata vettä Aurajoessa sen jälkeen.

Seurakunnan toiminta lehden ilmestymisalueella on erittäin vilkasta ja monipuolista.

Valitessaan uudet alueneuvostot, seurakuntaneuvosto hyväksyi niille myös uuden johtosäännön, jonka mukaan alueneuvostojen tehtäväkenttä suunnitella ja toteuttaa seurakuntaneuvoston alaisuudessa seurakunnan työtä omalla alueellaan on hyvin laaja.

Itä-Maarian alueneuvostossa on noussut esille tärkeänä ja tällä hetkellä hyvin akuuttina sille säädetty tehtävä kantaa vastuuta alueen jumalanpalveluselämästä ja sen niveltämisestä koko seurakunnan jumalanpalveluselämään.

Alueneuvosto kantaa erityisesti huolta Maarian kirkon tulevaisuudesta ja sen jumalanpalveluselämän elävöittämisestä sekä monipuolistamisesta lisää maallikkoja

apuna käyttäen. Tätä varten on alueneuvosto aloittanut keskuudessaan ns. Katekumenaatti-toiminnan, johon voimme varmasti palata tarkemmin kuluvan vuoden aikana, sillä nimenomaan maallikot ovat kyseisen toiminnan selkäranka.

Alueneuvosto pyrkii omalta osaltaan kaikin puolin muutenkin järjestämään ja olemaan osa mahdollisimman monipuolista ja virikkeellistä ohjelmaa alueella asuvien seurakuntalaisten ja kaikkien muidenkin iloksi. Itä-Maarian alueneuvosto on mm. aktiivisesti suunnittelemassa ja toteuttamassa Koroinen – Turun syntysija -kulttuuripäikauhankkeen erilaisia tapahtumia.

Seurakuntaneuvosto on valinnut seurakunnan eri työmuotojen tueksi tukitiimejä, johon alueneuvosto voi nimetä edustajiaan. Näistä mainittakoon KoroiSet-lehden levikki-alueellakin aktiivisesti toimiva

Vasemmalla Mikko Laurén, keskellä Mika Ketola ja oikealla Veijo Vehanen.

Evangelioimistyön tukitiimi, jonka järjestämistä tapahtumista ja eri tilaisuuksista löydät helposti tietoa osoitteesta www.johannesmessu.com.

Omalta osaltani ja koko alueneuvoston puolesta toivotan Sinut Arvoisa Lukija sekä Ystäväsi sydämellisesti tervetulleiksi Itä-Maarian alueella järjestettäviin eri ta-

pahtumiin ja toimintaamme! Lähtekää rohkeasti mukaan – se kannattaa!

Halutessasi voit tapahtumien ja toiminnan tiimoilta tavoitella joko allekirjoittanutta numerosta 040 181 9995 / e-mail: mikaketola@netti.fi tai Mikko Laurénia numerosta 040 341 7676 / e-mail: mikko.lauren@evl.fi tahi tule paikan

päälle tapahtumiin, niin jutellaan lisää.

Aurinkoista kevättä ja alkavaa kesää!

Itä-Maarian aluetyön puolesta,
Mika Ketola
alueneuvoston puheenjohtaja

Dmitri Ovchinnikov

Uutta elämää Maarian kirkkoon

Maarian kirkko ja pappila muodostavat historiallisen ja ainutlaatuisen kulttuurimiljöön, jota olen saanut ihaila erityisesti toimiessani Maarian seurakunnan seurakuntapastorina ja myös myöhemmin hoitaessani lääninrovastin tehtäviä. Tutun sanonnan mukaan kirkko on rakennettu keskelle kylää alueensa henkisen ja hengellisen elämän keskuksiksi. Jos jollakin, niin Maarian kirkolla perinteitä ja historiaa riittää.

Yhteiskunta ja ihmisten elämäntavat ovat kuitenkin muuttuneet ja muuttuvat yhä. Enää välttämättä kirkko ei muodosta kylän keskipistettä eivätkä jumalanpalvelukset kokoa väkeä yhteen niin kuin ennen. Näin on käynyt Maarian kirkon ja useimpien muidenkin kirkkojen kohdalla. Tilanne on huolestuttanut monia ja seurakunnassa sekä rovastikunnassa nähtäisiin mielellään kirkko arvoisessaan käytössä, täynnä elämää ja maarialaisia.

Kaikesta huolimatta tänäkin aikana on seurakuntia, joissa jumalanpalvelusten kävijämäärät eivät laske vaan jopa nousevat. Tästä esimerkkinä on Hämeessä sijaitseva Pälkäneen seurakunta. Tähän ei ole päästy poppakonsteilla, vaan määrätietoisella, pitkäjänteisellä työllä. Tuon seurakunnan kaikki toiminta on tukenut jumalanpalveluselämää ja seurakuntalaisia on kutsuttu ottamaan paikkansa jumalanpalvelusten aktiivisina toimijoina, ei vain istumassa kirkossa vaan tekemässä yhdessä. Tällä tavalla toimien voi Maarian kirkko tulla entistään enemmän alueen hengellisen elämän keskipisteeksi ja sellaiseksi paikaksi, josta ihmiset löytävät tukea ja turvaa kaikissa elämänsä tilanteissa. Näin toimitaan koko alueen hyväksi. Näen Maarian kirkon tulevaisuuden hyvänä, sillä tiedän kaiken olevan mahdollista kun asetetaan tavoitteet oikein ja sitoudutaan niihin yhdessä.

Jukka Järvensivu.

Hyvää kevättä ja uusia mahdollisuuksia toivottaen

Jukka Järvensivu,
Turun tuomiorovastikunnan lääninrovasti

Maarian kirkon interiööriä.

VIRTE-metalli Oy

Kuormakatu 12, 20380 Turku
Puh. (02) 275 1750

www.virte-metalli.fi

TURUN
AUTOKLINIKKA

0207 700 711

Vahinkotarkastukset • Sijaisautopalvelu
Kolarikorjaukset • Maalaukset • Muovikorjaukset
Tuulilasi korjaukset ja vaihdot • Huollot ja korjaukset
Ilmastointilaitteiden huollot • Pesut ja kiillotukset
Maalipintojen takuukäsittelyt • Verhoilujen pesut
Renkaat • Vanteet • Rengastyöt • Rengashotelli

Hinauspalvelu 24h

0207 700 700

Kuljetukset • Käynnistyks
Ovien aukaisut
Tielle nostot - myös nosturilla
Noudot parkkihalleista

Kuorma-autot 0207 700 705

Turun Autoklinikka Oy, Pansiontie 4, 20200 Turku • Fax 0207 700 722 • info@autoklinikka.net

LUOTETTAVAA, JOUSTAVAA
JA MONIPUOLISTA
KIINTEISTÖHUOLTOPALVELUA
JOKA TALON TARPEISIIN

- HUOLTOTYÖT
- SIIVOUKSET
- ULKOALUEIDEN HOITO
- HARJAKONE-PALVELU
- PÄIVYSTYKSET
- SIJAIUUDET

PÄIVYSTYS
24h

TURUN KIINTEISTÖÄSSÄ OY

0400 521 258

RIIMUKATU 12 20380 TURKU
Fax (02) 238 8295

huolto@kiinteistoassa.fi   www.kiinteistoassa.fi

MONIPUOLINEN LAATUVALIKOIMA PIKKUHERKUISTA REILUIHIN RUOKA-ANNOKSIIN!

- VEIKKAUS
- OLUTTA MUKAAN JOKA PÄIVÄ
- MYÖS KALASTUSLUVAT MEILTÄ!

Aukioloajat: ma–pe 8–21, la 10–21, su 12–21

GRILLI JA ELINTARVIKEKIOSKI
HALISTUPA

Emmauksenkatu 1, p. (02) 253 9564

TERVETULOA!

terveydeksi!

Kärpästen kosto

Ihmisellä on jonkinlainen alitajuntainen tarve häätää kärpäsiä pois ruokapöydästä. Yksi syy tähän lienee, että tiedämme kärpästen innokkaasti viihtyvän ulostekasoissa. Eikä kukaan halua, että ruokapöytä muistuttaa tässä suhteessa käymälää.

Israelilaiset tutkijat julkaisivat joitakin aikoja sitten arvostetussa Lancet-tiedelehdessä tutkimuksen, jossa sotilasleirissä toteutettu kärpästen tehopyydystys vähensi merkittävästi ripulitautteja. Ilmasto Israelissa on lämmin ja Suomea otollisempi erilaisille taudinaiheuttajille lisääntyä ja levitä. Leireissä sotilaat asuivat teltoissa ja ruokailivat suurten telttakatosten alla. Ruoka valmistettiin leirikeittiöissä. Leirien käymälät eivät tutkijoiden mukaan olleet kärpästen kestäviä eli ne muistuttivat meille suomalaisille tuttua puuseettä, jonka kannet ja taustat olivat osin avoimia.

Japanilaiset tutkijat ovat osoittaneet, että lehmien laidunmailla lentelevät kärpäset saattavat kantaa enterohemorraagista E. coli -bakteeria, joka voi joskus, onneksi harvoin, aiheuttaa ihmisillä veriripulin. Tämän EHEC-bakteerin erittämä myrky saattaa lisäksi johtaa vaikeaan munuaisvaurioon. Ihmisen ei tarvitse saada kuin 100 kappaletta tätä bakteeria sairastuakseen. Bakteerimäärä on niin mitättömän pieni, että mahtuu kevyesti kärpäsen tassuun. Bakteereille kärpäsen tassu on kuin urheilukenttä.

Vaikka nämä tutkimukset ovat mielenkiintoisia, on kuitenkin todettava, että kärpästen merkitys tautien levittäjänä Suomen hyvissä hygieenisissä oloissa lienee pieni. Hyvä yhteiskuntahygienian viemärijärjestelmien pitäisi estää kärpästen pahat tekoset. Kesämökin puuseessäkin ulostekasat peitetään kuorikkeella tai vastaavalla. Kärpästen ei siksi pitäisi saada taudinaiheuttajia tassuihinsa, koska ulostekasoja ei pitäisi olla tarjolla.

Lämpimissä maissa, joissa ripulitaudit ovat huomattavan paljon meitä yleisempiä kärpästen tassujen levittämät taudit ovat jo toinen juttu. Siellä todellakin kannattaisi

estää kärpäsiä pääsemästä pihvin ja kakun päälle istuskelemaan.

Kärpästen pyydystämiseksi ihminen on tehnyt monenlaisia keksintöjä kärpäslätkästä kärpäspaperiin. Olipa pyydys minkäläinen tahansa, käsihygienaa ei kannata unohtaa kärpästen käsittelyn jälkeen.

Markkinoilla on myös sähköisiä kärpästen "kärstäjiä", joissa valo houkuttelee kärpäset lentämään sähkölankoihin. Kuuluu "tssts" ja kärpänen räjähtää tuusan nuuskaksi, sanamukaisesti häviää pieniksi palasiksi ilmaan.

Tällainen sähköinen kärpästen pyydystämisen saattaa kuitenkin olla terveydelle vaarallista. Yhdysvalloissa julkaistiin tutkimus, joka varoitti sähköisistä kärpäspyydöksistä. Tutkimuksen mukaan kärpäsen hajotessa sen sisällä olevat ripulibakteerit ja -virukset levisivät laajalle alueelle. Sähkön kuumuuskaan ei tappanut pöpöjä toivotulla tavalla. Sähköpyydöksiä ei siksi suositella laitettavaksi ainakaan keittiöön tai lastenhuoneeseen.

Voidaankin sanoa, että sähköpyydöksessä hajotessaan kärpänen viimeisenä tekonaan kosta levittämällä ympäriinsä kaikki hankimansa haitalliset mikrobit.

Pentti Huovinen

Kirjoittaja on Röntäessä asuva lääkäri ja professori.

Kallella kypärin

Kevään ensimmäinen pyöräily Haagasta kaupunkiin oli riemastuttava, vaikka syy nolo: auto oli jäänyt kaupunkiin ns. perinteisestä syystä. Pumppailin 20 vuotta täyttävän Tunturin kumeihin ilmaa ja tein lähtöä, kun silmä sattui hattuhyllyn perällä lymyneeseen muovikassiin. Siellä oli korkkaamaton pyöräilykypärä, jonka olin saanut vuosia sitten kiitokseksi jonkin liikenneturvakampanjan mannekiinina toimimisesta. Kypärää oli pidetty päässä vain sen ainoan kerran, kun kampanjan mainoskuvat otettiin. Sen jälkeen oli vehje saanut kerätä pölyä. Muistin syynkin käyttämättömyyteen, kun hetken mielijohteesta sovitelin kopan alkavan kaljuni peitoksi ja kävin catwalk -pyörähtämässä Kaijan edessä. Hän ei voinut olla ääneen nauramatta ja itseänikin pyrskitytti, kun peilistä katsoi ilmettyä Aku Ankka.

Mutta päässä se kypärä oli, kun kahnustin Koroisten halki kohti keskustaa. Ristin kohdalla oli vielä jäätä ja sohjoa niin että pyörää piti taluttaa. Vastaan tullut nuori pariskunta väisti kohteliaasti ja tervehdin mumisten, että "vielä ei ole ihan paras pyöräkeli". Odotin, että hetken kuluttua kuulen takaani kikatusta, mutta vilkaisu osoitti, että vastaantulijoista ei pyöräilykypärällinen pyylevä partamies ollut mikään poikkeuksellinen nähtävyys.

Loppumatkan harjoitin itsekritiikkiä. Kypärä jäi vuosiksi komeroon ulkonäkösyyn takia. Mikä voisi olla tyhempää kuin se, että näin rujo mies pelkää muuttuvansa naurettavan näköiseksi? Esiinnyn sitä paitsi usein ammatikseni naurettavana. Vaikka en ole tämän suurempi julkkis voi joku vastaantuleva kouluikäinen vedota siihen, että "ei toikaan käytä kypärää". Harrikkamiehilläkin on kypärä. No, he kyllä ovat usein aika naurettavan näköisiä. Näytänkö vähemmän miehekkäältä kypärän kanssa? EVVK. Toinen syy henkilökohtaiseen kypäränkäyttökieltoon voisi olla jonkinlainen alitajuntainen halu vastustaa määräyksiä ja komentoja. Silti napsautan turvavyön rutiininomaisesti kiinni kun lähdän liikkeelle autolla.

Raunistulan päihdeviipaleen kohdalla alkoi viiltävä analyysi olla selvä. Kypärättömyyteeni ei ole ollut muita kuin itsekkäitä tai lapsekkaita syitä. Ei yhtään sellaista perustetta, jonka kehtaisi ääneen kenellekään sanoa. Siksi olen sanonut: "ei ole tullut hankittua" tai "en ole vaan osannut käyttää".

Taidemuseon mäessä työnsin pyörän auton tavaratilaan, istahdin rattiin ja käynnistelin. Silloin vasta huomasin, että kypärä oli vielä päässä. Ei siis ollut edes epämuukava pitää.

Markku Heikkilä

SAUTILA OY

Turkulainen kuljetusyritys
kolmannessa polvessa

- Vaihtolavakuljetukset • Vaihtolavojen vuokraus • Koukkuvaihtolavakuljetukset yhdistelmäautoilla max. 120m³ • Sepeli-, sora- ja multatoimitukset • Lumiurakat
- Teiden kastelut • Nosturiauto kappalevarakuljetuksiin • Lavettikuljetukset • Kaivuupalvelut
- Maa-ainesten kuormaus • Pyöräkuormaajapalvelut

Riimukatu 11, 20380 Turku Puh. (02) 242 6416 Fax (02) 242 6335
0400 221 314 0400 221 316 email: sautila@sautila.com www.sautila.com

RAKENNUSLEVYJÄ vuodesta 1970

Luotettavaa ja hyvää palvelua,
nopeasti ja ammattitaidolla

LEVY-JAATI OY

Autokatu 2, Turku puh. 253 9200, fax 277 0990
email: levy-jaati@pp.nic.fi

Avoinna ark. 8-17

Wc-, käsi- ja muut pehmpaperit,
henkilöhygieniatuotteet.
Kaikki siivousaineet – ja välineet.
Hyvät ohjeet kaupanpäälle. Nouda tai
tilaa. Yrityksiin rahtivapaa toimitus.

SIISTI-PISTE OY
Orikedonkatu 23, 20380 TURKU
02-2510 231
Avoinna ark. 7.30–16.30

**siisti
piste**

Tukku- ja vähittäismyymälä

www.siistipiste.fi

**HUOLLOT JA KORJAUKSET
KAIKKIIN AUTOMERKKEIHIN.
MYÖS ILMASTOINTIHUOLLOT JA
DIAGNOSTIIKKATESTAUKSET.**

AUTO-SALO

Kärsämäentie 4 Turku
Puh. (02) 2539 331

Kunun Pyörä

Meiltä saat Derbi- ja Peugeot -mopot
ja skootterit, kevarit ja mönkijät,
myös tieliikennerekisteröidyt.

Lisäksi suosittu AIXAM -mopoautot.

Puh. (02) 2388 333 Fax (02) 2388 448
Email: kununpyora@kununpyora.fi

Kunun Pyörä Rosendahl Oy
Polttolaitoksenkatu 9, 20380 Turku

MYynti • HUOLTO • VARAOSAT

www.kununpyora.fi

www.lindrothinpuutarha.fi

Deli Verde

MAKUJA MAAN

TÄYDELTA

Pullervo ja villit eläimet

Hei kaikki vanhat ja uudet tutut! Nummen kirjaston yövahti Pullervo Pöllö tässä tervehtii kevättä ja teitä kaikkia!

Päivällä yleensä nukun, mutta toisinaan käyn tervehtimässä koululaisia, varsinkin sellaisia pieniä tulevia koululaisia, eskareita. (Paljon terveisiä kaikille tutuille t. Pullervo) Hurjan moni heistä osaa jo lukea. Muistatte varmaan, että minä osaan vain ta-va-ta ja sitäkin vain vähän. Nyt kävi vielä niin harmittavasti, etten ehtinyt ilmoittautua kouluun. Minulta meni se ilmoitus ihan ohi. Kuulin eskareilta, että olisi pitänyt mennä kouluun ja kertoa haluavansa ekaluokalle. Nukuin varmaan sen ilmoituspäivän eikä kukaan herättänyt.

Toisaalta, ei meillä pöllöillä ole kiirettä. Muutama sata vuotta tässä on aikaa ilmoittautua kouluun.

Koulusta olisi kyllä hyötyä minunkin työssäni, voisi ymmärtää monia asioita. Täällä kirjastossa on taas tapahtunut kaikenlaista. Täällä oli sellaisia koppeja ja lappuja ja listoja sekä iso laatikko, jossa oli reikä keskellä. Tutkin näitä tarkkaan yhtenä yönä. Lapuista ja listoista en mitään ymmärtänyt, varsinkin kun niissä ei ollut kuvia, lapuissa vain ympyrä keskellä.

Ihmettelin tätä kaverilleni hevoselle. Hänkään ei tiennyt. Ei kukaan kavereistani tiennyt. Kissakin oli yrittänyt vaihtaa paikkaa ja päästä kurkkimaan päivällä koppeja, mutta sinne ei saanut mennä kuin yksi ihminen kerrallaan. Minusta se kuulosti, hm, vessalta.

Maikku sitten kertoi minulle, että ihmiset luovuttavat äänensä jollekin toiselle ihmiselle. Olin melko kauhuissani, kun ajattelin, miten ihmiset sitten oikein pystyvät enää puhumaan kun ei ole ääntä. Asia olikin vielä monimutkaisempi: ääni tarkoittaa tässä numeroa, joka piirretään kynällä ympyrän keskelle. Vain se kynänumeroviiva (eli ääni) annetaan hetkeksi pois. Niistä viivoista (äänistä) sitten tulee

yhteensä paljon numeroita (ääniä), joista eniten numeroita (ääniä) saaneet pääsevät tekemään tärkeitä päätöksiä. Joutuu muuttamaan Helsinkiin. Varmaan ihan kamalan meluisa paikka kun siellä on niin paljon ääniä! Mitenkähän siskoni oikein voi asua siellä...

Luulin, että täällä kirjastossa tulee rauhallista kun kopit on viety pois, mutta vielä mitä! Muistatte varmaan, että öisin täällä pidetään joskus aikamoisia juhlia, kun kirjojen hahmot heräävät tapaamaan toisiaan. Tunnen monet tosi hyvin, kuten Nalle Puhin, Tuhkimon ja Eemelin. Mutta yhtenä valoisana yönä tapahtui sellaista, mitä ei ennen ole tapahtunut: eläimet päättivät juhlia. Nyt en tarkoita kavereitani hevosta, koiraa ja kissaa, vaan ihan oikeita villieläimiä. Kirjastossa on tosi paljon eläinkirjoja. Ihan liikaa, minun mielestäni. Niin sinäkin ajattelisit, jos olisit koko yön seurannut ja vahtinut, miten sopulit vaeltavat nurkasta nurkkaan, jääkarhu etsii jäälauttaa, norsu taloo polkua lastenosaston matolla, fasaani (Ilkka-niminen) totottaa, mangustit tönöttävät uteliaasti keskellä lattiaa, Saimaannorppa (vai oliko se Thaimaannorppa) etsii kavereitaan, vaskitsa kiemurtaa tietokoneen johdoissa...

Huhuh, sanon vaan, että kohta muutan tästä Helsinkiin! Pitää vain sitä ennen opetella lukemaan ja saada paljon ääniä, että pääsen huuhkajan kaveriksi kaupakeskuksen katolle!

Rauhallista kesän odotusta kaikille toivoo Pullervo.

Maikku

Halisten kisa

Nimi viittaa urheiluseuraan ja sitä se myös on. Ennen mainitun seuran perustamista harrastettiin urheilu Frantsin talon hakassa. Haka sijaitti nykyisen Tuijulankadun varrella. Siinä oli puutonta turpeista aluetta aina Jäniskivelle asti ja pari pientä lammikkoa, sekä ketoa sen verran, että voitiin työntää kuulaa ja heittää kiekkoa ja keihästä. Alue oli eläinten laidunta, joten oli siellä myös niiden, erityisesti lehmien jättämiä "liukumiinoja".

Muistan, kuinka meitä vanhempi ikäluokka oli kaivanut ketoa, jonka alla oli hiesua. Siitä tuli hyvä pohja pituus- ja korkeushypyn suorituspaikaksi. Juoksu kuului myös lajeihin, joita harrastettiin. Tämä lienee tapahtunut joskus talvisodan alkamisen aikoihin. Se oli meillekin myöhemmin usein kokoontumispaikka.

Niillä mättäillä, joita siellä oli, kasvoi paljon juulukoita. (Halisten kielellä juovikoita.) Vuosikymmenten aikana on alue metsittyä.

Jossain vaiheessa pojat alkoivat kokoontua urheiluharrastuksiinsa Virnamäen itäpäässä. Siellä oli sopivanlainen keto. Siihen raivattiin hyppylajien suorituspaikka ja heittolajeillekin löytyi sen verran suoraa kenttää mitä tarvittiin. Myöhemmin kentälle syntyi myös köysillä rajattu nyrkkeilykehä. Muistan, että meillä oli myös maratonreitti. Maatiloilla oli kaksi tilustietä (kärrytietä). Toinen kulki lähes kokonaan Tättilän talon mailla, kun taas toinen noudatteli Frantsin ja Koimoisten tilusrajaa. Molemmat tiet ulottuivat nykyisen Ohitustien toiselle puolelle. Me emme aivan sinne asti juosseet, vaan vähän ennen ohitustietä oli pieni tien pätkä, joka yhdisti nuo kaksi tilustietä. Siitä siis muodostui tuo maratonlenkimme, pituudeltaan päälle neljä kilometriä. Emme sitä kovin usein juosseet.

Tuon urheiluharrastuksen innoittamina me perustimme oman urheiluseuran "Halisten kisan". Sipilän Esko painatti jäsenkortit Uuden Auran kirjapainossa. Tuo neliönmuotoinen keltainen jäsenkortti oli päässyt näyttille kirjapainon ikkunaan. Näin saimme mainosta seurallemme. Ei meitä poikia niin kovin paljon ollut, ehkä parikymmentä. Jäsenmaksukin meillä oli, olisiko nykyrahassa ollut pari euroa. Minusta kyllä tuntuu, ettei Esko koskaan saanut jäsenmaksuja niin paljon, että korttien painatuskustannukset olisivat tulleet katetuiksi.

Ainakin yhtenä kesänä meillä oli yleisurheiluottelu Alijakan poikia vastaan Kuuvooren kentällä. Hämäräksi on jäänyt myös se, kumpi joukkue voitti. Yritystä ainakin oli.

Vähitellen kasvoimme ulos urheiluharrastuksesta ja sen myötä "Halisten kisakin" sammui. Se jäi muistoihin yleisurheiluseurana. Eipähän edes apurahoja jaettu. Tuskin niitä silloin vielä olikaan. No olisivathan ne muutenkin olleet meidän tavoittamattomissa, mutta meidän urheilimme.

Aulis Katajamäki

Aulis Katajamäki on syntyperäinen Halislainen ja asunut täällä 70 vuotta. Nykyään hän asuu Uittamalla.

TERVETULOA SUOMALAISELLE KATSASTUSASEMALLE

MÄÄRÄAIKAISKATSASTUKSET:

Henkilö- ja pakettiautot 45,-
Kuorma-auto alk. 60,- Peräv. alk. 40,-

PAKOKAASUMITTAUKSET:

bensa 15,- OBD 10,-
diesel 25,-

WP-Katsastus Oy

Tuulissuontie 34, LIETO,
puh. (02) 436 4300 www.wp-katsastus.fi

Av. ma-pe
klo 8-17

Lakipalvelu Leinonen

Puh 040 7425 061

On aika kääntää uusi lehti -
Liedon Osuuspankki
on nyt POP Pankki

Talletustarjouksemme

2,4% 12 kk tilille

Minimitalletus 8 500 euroa.

POP Pankki

Lieto, Hyvättylänitie 10
Lieto as., Elotie 26
Turku, Hämeenkatu 12
www.poppankki.fi

Aidosti lähellä ihmistä

Vihreä ja yhteisöllinen naapurusto

Noin 120 neliometriä, oma tai taloyhtiön piha ja kohtuullinen etäisyys kouluista ja päiväkodeista. Mielellään omakotitalo tai englantilaistyyppinen townhouse -pienalo. Sellainenko on turkulaisperheen unelmakoti? Ehkäpä, mutta helsinkiläisten vahvasti kyllä.

Helsinkiläisten asumiseen liittyviä toiveita kysyttiin Helsingin Kaupunkisuunnittelu-viraston Vetovoimainen esikaupunkiasuminen selvityksessä, jossa vastaajille oli tärkeää, että omalla asuinalueella olisi pieniä kauppia. Jättimarketteja ei sen sijaan kaivattu. Moni haaveili myös lähinaapurustossa sijaitsevasta torista tai monitoimitalosta, jotka mahdollistaisivat vuorovaikutuksen naapureiden kanssa. Siis tuttuja toiveita myös Turun Halisissa asuvilla.

Tällä hetkellä noin 60 prosenttia suomalaisista asuu kaupungeissa. Muuttoliike maaseudulta kaupunkiin jatkuu. Kaupungistuminen, yhteiskunnan kehitys ja hyvinvoinnin kasvu linkittyvät toisiinsa. Työpaikat ovat kaupungissa, samoin kulttuurihuvitukset ja mikä tärkeintä, muut ihmiset.

MUTTA suomalainen kaipaa kuitenkin maalle tai vähintään esikaupunkialueen rauhaan. Suomalaisen asumisen ihanteet liittyvät hiljaisuuteen, omaan tilaan, itse tekemiseen ja luonnon läheisyyteen. Siis maaseutuun. Mutta hetkinen! Näitä maaseutuun liitettäviä ominaisuuksia voidaan tuoda myös kaupunkiasumiseen. Kaupunkiin tarvitaan rauhallisia puistoalueita ja yhteisiä tiloja – siis muutakin kuin ostospaikkoja – joissa ihmiset voivat tavata toisiaan. Kaupungeissakin voi pitää kasvimaata - kuten perheeni Turun Halisissa kaupungin alle sadan neliön vuokratontilla. Kesäperunat, erilaiset yrtit kasvavat ja tuovat tunteen lapsuuden kesistä maalla. Tiivis yhdyskuntarakenteen helpottaa liikkumista ja tuo palvelut kaikkien saataville. Kaupungistuminen, mutta

maaseudun kaipuu, kuulostaa vaikealta yhtälöltä, mutta saattaa sittenkin onnistua.

Maalla asumiseen liitetään yhteisöllisyys ja naapuriapu vahvasti mukaan. Yhteisöllisyyttä voidaankin lähteä paikantamaan yhteisöstä - siis naapureista. Voi määrittellä, mistä yhteisöstä on kyse: luonnollisesta, jonkin asian, alueen tai paikan ympärille muodostuneesta yhteisöstä.

Yhteisöllisyys, yhteisöt ja yhteisöllinen elämä ovat ihmisen olemassaololle ja toiminnalle välttämättömiä prosesseja ja rakenteita. Emile Durkheimin mukaan yhteisyyden tunne pitää yhteiskunnat koossa ja on yksilön ja yhteiskunnan välisen suhteen pohjana. Durkheimin ajattelua kehittävä Maffesoli toteaa lähes runollisesti, että yhteisöjen ja yhteisöllisyyden läsnäolo kaikkialla ja samanaikainen näkymättömyys tekevät niistä yhden ihmisen arvoituskellisimmista luomuksista.

Naapuruuden sosiologiseen määrittelyyn kuuluu, että naapuruus on arkipäiväinen sosiaalinen suhde, joka koskettaa käytännöllisesti katsoen kaikkia. Naapuruus kuuluu kansalaisyhteiskuntaan. Naapuruus on positiivinen ja sitoutunut suhde, johon on ladattu odotuksia ja joka on rakentunut naapurien välille, ystävyys eräs muoto. Naapuruutta voidaan tarkastella suhteessa asuinalueen fyysisiin ominaisuuksiin, mukana olevien henkilöiden ominaisuuksiin tai sosiaalisiin verkostoihin, jotka liittävät henkilöt alueisiin. Perinteisten yhteisöjen murtuminen liittyy tekniseen ja yhteiskunnalliseen kehitykseen, joka mahdollistaa ja suosii liikkuvuutta sekä fyysisessä, henkisessä että sosiaalisessa mielessä. Kaupungistumiskehityksen myötä maaseudun yhdessäolo-organisaatiot korvautuvat asiaorganisaatioilla, kuten virastoilla, laitoksilla ja yrityksillä, jolloin persoonattomuus lisääntyy.

Naapuruutta helposti tarkastellaan vain yhteisöllisyyden

näkökulmasta. Yhteisöllisyys on toki positiivinen asia: se on naapuriapua, naapurien harjoittamaa sosiaalista kontrollia ja kanssakäymistä. Vaalikaamme naapuruutta, toinen toisistamme välittämistä ja huolehtimista. Yhteisöllisyyden ja naapuruuden positiivisten vaikutusten ansiosta terveytemme, hyvinvointimme, oppimisemme ja tuloksellisuutemme lisääntyvät. Hyvät naapuruussuhteet kasvattavat osallisuuden ja aktiivisuuden edistämistä kuntalaisissa, ehkäisevät syrjäytymistä sekä lisäävät osallistumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Riitta Karjalainen
vanhuskeskuksen johtaja
Maarian seurakuntaneuvoston jäsen
Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän
varhaiskasvatuksen johtokunnan jäsen
Halislainen vuosimallia 2006

Hanna Nurmi

Onkikilpailu Aurajoella

Turun Kala ja Erä ry järjestää yhteistyössä KoroiSet-lehden kanssa onkikilpailun Aurajoella lauantaina 11.6.2011 klo 9-14.

Sarjat: miehet, miesveteraanit, naiset ja nuoret alle 16 v. (nuorilla ei osallistumismaksua)

Aloituspaiikka Halisten sillalta kaupungin suuntaan 200 m.

Lounais-Suomen Vapaa-ajankalastajapiirin verkkosivun toimintakalenterista löytyy kaikki vuoden 2011 aikana Lounais-Suomessa järjestettävät kalastuskilpailut.

Tervetuloa!

Olet sydämellisesti tervetullut naapurikahville

Naapurikahvit on osa Turku 2011 ohjelmaan kuuluvia kaupunginosaviikkoja. Idea on kovin yksinkertainen: nappaa jostakin Turun kirjastosta naapurikahvikortti, ja kutsu sillä haluamasi naapuri(t) kotiin kahville. Kortin etupuolelle pitää vain kirjoittaa missä, milloin ja kenen luona kahvitellaan.

Turussa? Miksi ei! Toimiiko se? Kyllä vain!

Idea naapurikahveista syntyi luettuani jutun Helsingin Sanomista, jossa eräs toimittaja oli kutsunut uudet naapurinsa kahville, mutta vain yksi tuli paikalle. Ajattelin silloin, että mikä meitä suomalaisia oikein vaivaa, miksi emme halua tutustua naapureihimme? Miksi kaipaamme anonymiutta niin paljon, että haluamme välillä eristää itsemme naapureilta piiloon? Tervehtiminen kerrostalon aulassa tuntuu olevan useille ihmisille yhtä tuskallista kuin minulle ikkunapesu tai mainokset elokuvissa. Suomalaiset ovat kuitenkin leppoisa sakkia, niin maalla kuin kaupungissa, mutta kerrostalon seinä tai omakotitalon nurmikko tuntuu olevan kuin valtioiden välinen rajaviiva: mitähän kieltä ne siellä puhuu, mistä ne oikein puhuu, ketä siellä asuu. Ehkä tätä sakkia olisi siis hyvä kutitella ja tökkiä tutustumaan toisiinsa...

Tästä pohdinnasta syntyi idea naapurikahveihin. Ritva Salminiityn idea kortista, jolla naapurin voi helposti kutsua kahville, teki naapurikahvit lähestyttäväksi jutuksi, jota ihmiset

voivat soveltaa miten haluavat. Naapurikahvikortit ovat olleet pienoinen

hitti. Monta tuhatta korttia katosi heti vuoden alussa turkulaisten taskuihin ja kasseihin. Turkulaisten reaktiot ovat olleet hyvin ilahtuneita ja positiivisia: "ai miten kivaa, pitääpä kutsua naapuri vihdoin kahville". Parasta onkin kuulla miten monet turkulaiset ovat pitäneet naapurikahveja omalla tyylillään.

Naapurikahvittelu ei ole kuitenkaan kenelle pakollista, vaan kutsuminen ja siihen vastaaminen on vapaaehtoista. En ole kuitenkaan saanut vielä keneltäkään vihaista palautetta siitä, että kotirauhaa olisi yritetty häiritä. Vastaanoton perusteella turkulaiset ovat sitä vastoin hyvin avoimia ihmisiä, sellaista leppoisa sakkia.

Miksi siis kutsua naapuri kahville? Ainahan voi loppua sokeri kesken, ja eikö olisikin silloin kiva muistaa mikä sen naapurin etunimi nyt olikaan...

Miika Neulaniemi
Tuotantokoordinaattori
Kaupunginosaviikot,
Turku 2011 -säätö

Olen Roope Hedman 17-vuotias Halisista. Olen reipas ja sosiaalinen nuorimies.

Olen osallistunut tänä vuonna tangolaulukilpailuun, jossa yleisöllä on mahdollisuus vaikuttaa antamalla äänensä osoitteessa satumaa.yle.fi/tangomarkkinat.

Äänestyksen toinen vaihe alkaa maanantaina 2.5.2011 päättyen 23.5.2011.

Olisi kiva jos kävisitte äänestämässä minut jatkoon, niin tuodaan kruunu Halisiin!

PARTURI KAMPAAMO

Avoinna:
ma-ti-to-pe 9-17
ke 10-19
la 9-14

Duunatukku

Maija Lehtiö
Halisten liikekeskus
Gregorius IX:n tie 8
20540 Turku
Puh. (02) 2370 656
Gsm 040 5112 313

Tmi Turun Tynnyri ja Säkki

Muovi- ja peltitynnyrit
Sadevestitynnyrit
Ponttoonitynnyrit
Nestekontit
Säkit (suur-, juutti-, kuitu-, paperi-)
Kukkalaatikot
Teräsritilät
Ym ym.

Kotipalstankatu 4, 20380 Turku
Puh: 0400 511 780 • www.tynnyrijasakki.fi

Koroisten alueen tapahtumia kesällä 2011

toukokuu 2011

ti 3.5.2011	klo 10–14 Haltiakierros lapsille + pajat, Koroinen, järjestää Aurinkoinen tulevaisuus ry
ma 9.5.2011	klo 10–14 Haltiakierros lapsille + pajat, Koroinen
ma 16.5.2011	klo 17.30 Halisten sillan liputus kulttuuripääkaupunkilipuun
ti 24.5.2011	10–14 Haltiakierros lapsille + pajat, Koroinen
la 28.5.2011	klo 17.00 Katolinen messu, Koroisten niemi, Turun katolinen srk ja Maltaan Ritariit
su 29.5.2011	klo 11–15.30 Kevätmelonta Aurajoella Halistenkoskelta Liedon Vanhalinnaan ja takaisin. Osallistumismaksu. Lisätiedot ja ilmoittautuminen www.aurajoki.net/melonta.php
ma 30.5.2011	klo 11.30 muistotilaisuus ja seppeleenlasku Wäinö Aaltosen haudalla Maarian kirkkomaalla. klo 13.00 Maarian pappilassa julkistetaan Maarian kirkkomaasta kertova esite. klo 14.00 ”Sain kauniin maailman”, Wäinö Aaltosen elämäntyöstä kertovan näyttelyn avajaiset Turun kristillisellä opistolla.

kesäkuu 2011

ke 1.6.2011	klo 10–14 Haltiakierros lapsille + pajat, Koroinen, Aurinkoinen tulevaisuus ry
ma 6.6.–su 12.6.2011	Koroisten ja Röntämäen viikko, Koroinen ja Röntämäki
ma 6.6.–ke 8.6.2011	klo 11–15 Koroisten kasvivärjäyspäivät, Koroisten LUMO-keskus
ma 6.6.2011	klo 14.00 Näyttely avajaiset: Muiston jäljillä - Jenny Maria Montin Tallgren, Maarian pappilan leivintupa
ma 6.6.2011	klo 16.00 Kävelyretki kivikaudelle muinaisrantaa pitkin, Lähtö: Turun kristillisen opiston paikoitusalue, Lustokatu 7
ma 6.6.2011	klo 17.00 Pyhät vai pahat kuvat? – Draamallinen opastus Maarian kirkossa, Maarian kirkko
ma 6.6.2011	klo 18.00 Kepeästi kesään – yhteislaulutilaisuus, Maarian pappilan piha
ma 6.6.2011	klo 19.00 Jenny Marian matkassa Koroisten niemellä, Koroistenniemi
ti 7.6.2011	klo 11–15 Koroisten kasvivärjäyspäivät, Koroisten LUMO-keskus
ti 7.6.2011	klo 14.00–15.00 Maarian kirkkomaan esittely ”Maasta sinä olet tullut”, Maarian kirkkomaan
ti 7.6.2011	klo 18–20 Hamaron markkinat, Raimän kentällä Röntämäessä, Hamaron pienkiinteistöomistajain yhdistys ry
ti 7.6.2011	klo 18.30 ja 19.30 Kummuilla kasvaa. Esittelykirokset Ingegerdinpuistossa, Röntämäessä. Lähti Hamaron markkinoilta.
ti 7.6.2011	klo 19.00 Jenny Marian matkassa Koroisten niemellä, Koroistenniemi
ke 8.6.2011	klo 11–15 Koroisten kasvivärjäyspäivät, Koroisten LUMO-keskus
ke 8.6.2011	klo 14.00 Koroinen - Turun syntysija, opastettu kiertokävely Koroinen, Lähtö: Koroistentie 2
ke 8.6.2011	klo 18.00 Kävelyretki kivikaudelle muinaisrantaa pitkin, Lähtö: Turun kristillisen opiston paikoitusalue, Lustokatu 7
ke 8.6.2011	klo 18.00–19.00 ”Maariassa lehvien alla” - Runoilta Maarian kirkossa
ke 8.6.2011	klo 19.00 Pyhät vai pahat kuvat? – Draamallinen opastus Maarian kirkossa
to 9.6.2011	17.00 Kiertokävely Koroinen: Keskiäikainen Koroinen - Turun syntysija. Lähtö: Koroistentie 2
to 9.6.2011	klo 19.00 Ihmisen jälki -näytelmän kenraaliharjoitus, Maarian pappilan piha (vapaa pääsy 200 ensimmäiselle)
to 9.6.2011	klo 19.00 Kiertokävely: Röntämäen kadunnimet kertovat menneestä, Lähtö: Maarian kirkon paikoitusalueelta
to 9.6.2011	klo 19.00 ”Maasta sinä olet tullut!” Maarian kirkkomaan esittely, Lähtö: Maarian kirkosta sisältä
pe 10.6.2011	klo 16.00 Kiertokävely: Röntämäen kadunnimet kertovat menneestä, Lähtö: Maarian kirkon paikoitusalueelta
pe 10.6.2011	klo 17.00 Kiertokävely Koroinen: Keskiäikainen Koroinen - Turun syntysija, Koroistenniemi
pe 10.6.2011	klo 17.30–18.30 Pyhät vai pahat kuvat? – Draamallinen opastus Maarian kirkossa, Maarian kirkko
pe 10.6.2011	klo 19.00 Ihmisen jälki -näytelmän ensi-ilta, Maarian pappilan piha
la 11.6.2011	klo 9–14 Onkikipailu, Aurajoella, Halisista alajuoksulle
la 11.6.2011	klo 11 alkaen Kanoottiviesti Suomi meloo, Aurajoella, Halisista alajuoksulle
la 11.6.2011	klo 12.00 Kiertokävely Koroinen: Keskiäikainen Koroinen - Turun syntysija, Lähtö: Koroistentie 2
la 11.6.2011	klo 15.00 Pehr Kalm ja Aarno Kasvi kohtaava Maarian pappilan pihassa
la 11.6.2011	Kävelyretki kivikaudelle muinaisrantaa pitkin. Lähtö: Turun kristillisen opiston paikoitusalue, Lustokatu 7
su 12.6.2011	klo 14.00 Ihmisen jälki -näytelmän esitys, Maarian pappilan piha

su 12.6.2011	klo 15.00 Kiertokävely: Röntämäen kadunnimet kertovat menneestä, Lähtö: Maarian kirkon paikoitusalueelta
su 12.6.2011	klo 17.30–18.30 Pyhät vai pahat kuvat? - Draamallinen opastus Maarian kirkossa
su 12.6.2011	klo 17.30 A guided tour in English to the ancient ruins of Koroinen, Koroistenniemi
su 12.6.2011	klo 19.00 Ihmisen jälki -näytelmän esitys, Maarian pappilan piha
su 12.6.2011	klo 19.00 Jenny Marian matkassa Koroisten niemellä, Koroistenniemi
ti 14.6.2011	klo 10–14 Haltiakierros lapsille + pajat, Koroinen, Aurinkoinen tulevaisuus ry
ti 14.6.2011	klo 19.00 Ihmisen jälki -näytelmän esitys, Maarian pappilan piha
ke 15.6.2011	klo 19.00 Ihmisen jälki -näytelmän esitys, Maarian pappilan piha
to 16.6.2011	klo 19.00 Ihmisen jälki -näytelmän esitys, Maarian pappilan piha
la 18.6.2011	klo 19.00 Ihmisen jälki -näytelmän esitys, Maarian pappilan piha
su 19.6.2011	klo 14.00 Ihmisen jälki -näytelmän esitys, Maarian pappilan piha
su 19.6.2011	klo 19.00 Ihmisen jälki -näytelmän esitys, Maarian pappilan piha
ti 21.6.2011	klo 10–14 Haltiakierros lapsille + pajat, Koroinen, Aurinkoinen tulevaisuus ry

heinäkuu 2011

la 2.7.2011	klo 15.00 Koroisten ristin hartaus, Koroistenniemi
la–su 2.–3.7.2011	Aurajokimelonta Pöytyän Riihikoskelta Turkuun. Yöpyminen Liedon Nautelankoskella. Osallistumismaksu 2 pv 30/15e, 1 pv 20/10e. Edellyttää melontakokemusta. Lisätiedot ja ilmoittautuminen www.aurajoki.net/melonta.php
ke 6.7.2011	klo 10–14 Haltiakierros lapsille + pajat, Koroinen
ti 12.7.2011	klo 10–14 Haltiakierros lapsille + pajat, Koroinen
ti 19.7.2011	klo 10–14 Haltiakierros lapsille + pajat, Koroinen
to 28.7.2011	klo 10–14 Haltiakierros lapsille + pajat, Koroinen

elokuu 2011

la 20.8.2011	klo 12- Koroisten kyläjuhlat, Koroisten LUMO-keskus
ma 22.8.–su 28.8.2011	Halisten viikko, Halinen
ma 22.8.2011	klo 18.00 Muinaisjäännösretki Virnamäen ja Komoisten rautakautisille kohteille kävellen, lähtö Halistenkoskelta
ti 23.8.2011	klo 17.30–20.00 Tarinatiistai, Nummen kirjastossa • ”Elämää Nummenpakalla ja Halisissa, kun pappi oli pieni poika”. • ”Aika virtaa” -paikallishistoriallisen taideteoksen esittely • Ex Libris näyttely 22.8.–17.9.2011 aiheena mm. Turku. Näyttelyn kokoaminen ja esittely, Ulpu Kavanti, Exlibris aboensis ry
ke 24.8.2011	Luontokeskiviikko, kovan sateen sattuessa retket peruutetaan • klo 18.00 Kasviretki kävellen. Lähtö Halistenkoskelta. • klo 21.30 Lepakkoretki kävellen. Lähtö Halistenkoskelta.
to 25.8.2011	klo 17–20 Toimintatorstai, Halisten koulu • Lasten askartelua piirustuksia ja kertomuksia Halisten lähiöstä. Satuja ja tarinoita ympäri maailmaa. • Keskustelutilaisuus ”Maahanmuuttajan silmin” (järjestäjänä SON-DIP)
pe 26.8.2011	klo 18.00 Tutustumiskierros Halisten kylän vanhoihin umpipihoihin, lähtö: Valkkimyllynkuja 1
pe 26.8.2011	klo 21.00 Ihmisen jälki -näytelmän yönäytös, Maarian pappilan piha
la 27.8.2011	klo 20–24 Yömelonta Halistenkoskelta Turun keskustaan ja takaisin. Osallistumismaksu. Lisätiedot ja ilmoittautuminen www.aurajoki.net/melonta.php
la 27.8.2011	klo 14.00 Ihmisen jälki -näytelmän esitys, Maarian pappilan piha
la 27.8.2011	klo 21.00 Ihmisen jälki -näytelmän yönäytös, Maarian pappilan piha
su 28.8.2011	klo 16–19 Halisunnuntai, koko perheen tapahtuma, Halisten koulun piha ja Frantsin kenttä
su 28.8.2011	klo 14.00 Ihmisen jälki -näytelmän esitys, Maarian pappilan piha
su 28.8.2011	klo 12–15 Vesilaitosmuseo ja Myllärintalo avoinna oppaan johdolla

syyskuu 2011

viikko 35–36 Koroiset 3/2011 ilmestyy

Sauli Ahvenjärvi ja Lasse Heikkilä.

Pietarin silmin uudessa valossa

Maarian seurakunta tuo uuden kotimaisen monologilaulunäytelmän Pietari Silminnäkiä Pallivahan kirkkoon sunnuntaina 15.5.2011. Teoksessa Raamatun tapahtumat saavat uuden draamallisen muodon, joka yhdistää monologin, musiikin ja näyttämötaiteen. Pietari silminnäkiä on säveltänyt suomalaisen gospelmusiikin kärkinimiin lukeutuva säveltäjä-muusikko **Lasse Heikkilä** ja sanoittanut kirjailija, sanoittaja **Tytti Issakainen**. Pietarin osan esittää bassobaritoni **Sauli Ahvenjärvi**. Uudentyyppinen kotimainen musiikkiteos sai kantaesityksensä helmikuussa 2011 Kankaanpäässä.

Tunnin mittaisessa ja 16 osasta koostuvassa laulunäytelmässä katsellaan Uuden testamentin tapahtumia opetuslapsi-apostoli Pietarin silmin. Sarjan lauluissa kuljetaan Pietarin mukana nuoren kalastajan veneeltä Pietarin kalansaaliin ja opetuslapsiksi kutsumisen kautta kirkastusvuorelle, myrskyn keskelle, paranemishmeisiin, Jeesuksen vangitsemiseen ja ristiinnaulitsemiseen, tyhjälle haudalle ja lopuksi vankilaan. Kurkistetaan vielä vanhan apostolin viimeisiin vaiheisiin. Myös kukko saa teoksessa oman osansa, mutta hieman toisin kuin kuulija odottaisi. Teos on puhutteleva, mielenkiintoinen ja yllättävä. Laulut ovat paikoin iskevän dramaattisia, toisaalla taas hyvin herkkiä ja koskettavia. Heikkilän musiikki on moni-ilmeistä ja se muistuttaa enemmän oopperaa tai klassista liedä, kuin tyypillistä musikaalia. Pianistina esityksissä toimii säveltäjä Lasse Heikkilä. Teoksen ohjaus on porilaisen näyttelijä-ohjaaja **Ritva Tuutti-Frimanin** käsialaa.

Pietari – silminnäkiä Pallivahan kirkossa su 15.5. klo 16. Vapaa pääsy. Järjestää Maarian seurakunta.

TURKULAISIA PUUMUISTOJA HAETAAN

Turku on nimetty Euroopan puiden pääkaupungiksi vuonna 2011.

Puupääkaupunkittelin innoittamana kaiken ikäisiltä turkulaisilta halutaan kerätä puumuistoja.

Kerro tarina sinulle tärkeästä puusta. Mikä on suhteesi puuhun? Mikä on turkulaisen puu?

Tarinasi voi olla kirjoitettu juttu, valokuva, piirros tai vaikkapa elokuva. Tyyli on vapaa.

Kaikki osallistujat saavat kutsun 27.9.2011 järjestettävään Puun juhlaan.

Lähetä jutut ja kuvat elokuun loppuun mennessä merkinnällä "Puumuistoni" osoitteeseen Turun Kiinteistöliikelaitos PL 355, 20101 Turku tai sähköpostin liitteenä puupaakaupunki@turku.fi

Pihapuun etsintä on osa Turku 2011 -pihakilpailua.

Lisätietoja: Anri Niskala, anri.niskala@turku.fi, p. 044 9075 830

Aurajoen opastuskeskus

Myllärintalo

Kanoottivuokrausta, melontaretkiä ja elämyksiä Aurajoella

Aurajokisäätiö (02)2623 441
info@aurajoki.net
www.aurajoki.net

Turun vesilaitosmuseo

Ainutlaatuinen ja alkuperäinen pala Turun vesihuollon historiaa

Tiedustelut: Aurajokisäätiö
(02)2623 441 info@aurajoki.net
www.vesilaitosmuseo.fi

KAHVILA KORONEN

AVOINNA ympäri vuoden SU 11–15
kesäisin SU 11–15 + KE–TO 15–19

TULEVAA OHJELMISTOA

Koroisten Kahvilassa ja

LUMO-keskuksessa:

Kohinapaviljonki avajaiset 29.5.
Ossin villikasvi- ja hapatuskurssi 3.–4.6.
Huovutus- ja värjäystyöpajoja 6.–8.6. ulkosalla
Lastenteatteria viikoilla 25, 26, 29
Lasten arkkitehtuurikoulu viikko 31
Haltia-kierroksia lapsille 6.5.; 13.5.; 1.6.; 21.6.; 6.7.; 12.7.; 19.7.; 28.7.; 3.8.; 11.8.; 18.8.; 25.8.; 1.9.; 8.9.; 15.9.; 23.9.; 29.9.
Koroisten kyläjuhlat lauantaina 20.8.

Seuraa lumoverkosto.fi -etusivua tai tule paikalle!
Tiedustele päätalon ja saunan vuokrausta:
kahvilakoronen@hotmail.com
tai puh. 040 3600 830

Nummen kirjaston lastenosastolla on esillä 19. toukokuuta 2011 saakka Opetuskoti Mustikan ja Turun kristillisen opiston maahanmuuttajanaisten suomen kielen opetuksen näyttely, jossa on esillä kurdilainen ja vietnamilainen (kuvassa) juhlapuku ja pieniä tarinoita naisen elämästä.

Oikeustiede 22.8.2011–27.4.2012
Yleinen teologia 22.8.2011–27.4.2012
Psykologia ja kasvatustiede 22.8.2011–27.4.2012
Kielet ja viestintä 22.8.2011–27.4.2012
Viittomakieli ja visuaalinen kommunikointi 22.8.2011–16.12.2011

Turun kristillinen opisto
Lustokatu 7, 20380 Turku
puh. (02) 412 3500
info.tko@tk-opisto.fi
www.tk-opisto.fi

www.maarianseurakunta.fi

Maarian seurakunnassa tapahtuu kesällä 2011

MAARIAN KIRKKO

* Messu sunnuntaisin klo 10

su 8.5. klo 10 Messu, Kokkola, Vuola, av. Rajamäki
su 15.5. klo 10 Messu, Ruskeepää, Rainio, Palmunen
su 22.5. klo 10 Konfirmaatiomessu, Kokkola, Niemi, av. Ruskeepää
su 29.5. klo 10 Messu, Myllymäki, Niemi, av. Laurén
ma 30.5. klo 12 Kunniakäynti Wäinö Aaltosen haudalla. Aaltosen kuolemasta tulee kuluneeksi 45 vuotta
to 2.6. klo 10 Laudes ja lähtö pyhiinvaellukselle, Palmunen. Pyhiinvaellus Tuomiokirkolle seurakuntayhtymän yhteiseen helatorstain messuun alkaa Maarian kirkosta, jossa vietetään aamun rukoushetkeä. Rukoushetken jälkeen lähdetään yhdessä Aurajoen rantaa kohti alajuoksu.
su 5.6. klo 10 Messu
ma 6.6. klo 17 Koroisten viikko: "Pyhät vai pahat kuvat?" - Draamallinen opastus Maarian kirkossa - "rakentajamestari" ja opas esittelevät maalauksia. Pertti ja Anita Pussinen
ti 7.6. klo 14 Koroisten viikko: "Maasta sinä olet tullut" - Maarian kirkkomaan opastettu kiertokävely. Lähtö kirkosta.
ke 8.6. klo 18 Koroisten viikko: Runoilta "Maariassa lehvien alla" - Haavo -Tengström-Finno. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €.
ke 8.6. klo 19 Koroisten viikko: "Pyhät vai pahat kuvat?" - Draamallinen opastus Maarian kirkossa - "rakentajamestari" ja opas esittelevät maalauksia
to 9.6. klo 14 Koroisten viikko: "Maasta sinä olet tullut" - Maarian kirkkomaan opastettu kiertokävely, Pertti Pussinen. Lähtö kirkosta.
pe 10.6. klo 17.30 Koroisten viikko: "Pyhät vai pahat kuvat?" - Draamallinen opastus Maarian kirkossa - "rakentajamestari" ja opas esittelevät maalauksia
la 20.8. klo 12.15 Koroisten viikko: Hautausmaakierros

la 20.8. klo 13.15 Koroisten viikko: Draamallinen opastus
la 20.8. klo 14 Koroisten viikko: Pyhiinvaelluksen hartaushetki
la 20.8. klo 18 Koroisten viikko: Katolinen messu
la 20.8. klo 20 Koroisten viikko: Musiikkia

MAARIAN PAPPILA

ma 6.6. klo 18 "Kepeästi kesään" -yhteislaulutilaisuus Pappilan pihapiirissä. mehu- ja kahvitarjoilu. Puhallinmusiikkia. Maksuton. Sateen sattuessa tallissa
su 8.5. klo 18 Kaikille avoin kevätjuhla

PALLIVAHAN KIRKKO

* Kesäaikana viikkomessu sunnuntaisin klo 18
la 7.5. klo 16 Romanimusiikin kevätkonsertti. Leonard Stenroos, Taivaasta tuulee -yhtye ja ML
su 8.5. klo 11 Viikkomessu, Myllymäki, Rantalaiho, Rainio
su 15.5. klo 11 Viikkomessu, Sirén, Laurén, Haikka, Yhteisvastuun päätösjumalanpalvelus
su 15.5. klo 16 Pietari - silminnäkiä. Laulunäytelmä: bassobaritoni Sauli Ahvenjärvi, säveltäjä/säestäjä Lasse Heikkilä, sanoittaja Tytti Issakainen. Ohjaaja Ritva Tuutti-Friman. Vapaa pääsy
su 22.5. klo 11 Viikkomessu, Sirén, Rajamäki, Haikka
su 29.5. klo 11 Messu, Rantalaiho, Palmunen, Vuola
su 29.5. klo 17 KRS:n Johannesmessu, Jorma Kalajoki, Laurén
su 5.6. klo 18 Messu

RAUNISTULAN SRK-TALO

la 21.5. klo 15 Raamattuluento Matteuksen evankeliumista, "Totisesti, tämä oli Jumalan Poika", Jeesuksen kuolema ja ylösnousemus, Loukiala, Niemi
ke 25.5. klo 18 Kevätlaulujen ilta, Japaninlähetyspiiri

Ma 9.5. klo 10 kylvön siunaaminen Seppo Hörkön pellolla Jäkärlässä

Lisää seurakunnan toiminnasta www.maarianseurakunta.fi Tervetuloa mukaan!